

Årsredovisning 2013

för

**Förenade Liv
Grupp försäkring AB (publ)**

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	10
Rapport över totalresultat	11
Resultatanalys	12
Balansräkning	13
Rapport över förändringar i eget kapital	15
Kassaflödesanalyser	16

NOTER

Not 1	Redovisningsprinciper i koncernen och moderföretaget	17	Not 20	Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	43
Not 2	Upplysningar om risker	25	Not 21	Obeskattade reserver	43
Not 3	Premieinkomst	36	Not 22	Livförsäkringsavsättning	43
Not 4	Kapitalavkastning, intäkter	36	Not 23	Avsättning för oreglerade skador	43
Not 5	Värdeökningar på övriga placeringstillgångar	37	Not 24	Avsättning för återbäring och rabatter	43
Not 6	Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar f e r	37	Not 25	Avsättning för skatter	44
Not 7	Utbetalda försäkringsersättningar	37	Not 26	Pensioner och liknande förpliktelser	44
Not 8	Driftkostnader	37	Not 27	Skulder avseende direkt försäkring	44
Not 9	Kapitalavkastning, kostnader	38	Not 28	Derivat	44
Not 10	Värdeminskning på övriga placeringstillgångar	39	Not 29	Upplysning om kvittning	45
Not 11	Nettoresultat per kategori av finansiella instrument	39	Not 30	Övriga skulder	46
Not 12	Bokslutsdispositioner	39	Not 31	Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	46
Not 13	Skatt på årets resultat	39	Not 32	Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder	46
Not 14	Aktier och andra andelar	40	Not 33	Ställda panter	47
Not 15	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	40	Not 34	Upplysningar om närstående	48
Not 16	Fodringar avseende direkt försäkring	41	Not 35	Medeltal anställda samt löner och ersättningar	51
Not 17	Övriga fordringar	41	Not 36	Pensionsupplysningar	52
Not 18	Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden	41	Not 37	Avstämning av totalavkastningstabell	53
Not 19	Materiella tillgångar	42	Not 38	Viktiga uppskattningar och bedömningar	54
			Not 39	Styrelsens och verkställande direktörens underskrifter	55

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Förenade Liv Gruppförsäkring AB (publ) organisationsnummer 516401-6569 avger härmed årsredovisning för 2013.

Ägarförhållanden och koncernstruktur

Förenade Liv Gruppförsäkring AB ägs till 100 % av Folksam ömsesidig sakförsäkring. Folksam ömsesidig sakförsäkring (Folksam Sak) är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar de helägda dotterföretagen Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ), Tre Kronor Försäkring AB, SallusAnsvar AB och det delägda finska bolaget Folksam Skadeförsäkring Ab. I not 34 "Upplysningar om närstående", ges en detaljerad beskrivning av Folksam och de relationer som finns mellan de ingående bolagen.

Allmänt om verksamheten

Förenade Liv Gruppförsäkring AB (Förenade Liv) är ett livförsäkringsaktiebolag som bedriver försäkringsverksamhet enligt ömsesidiga principer avseende frivillig gruppförsäkring. Produkterna som erbjuds är liv-, sjuk-, diagnos-, premiebefrielse-, olycksfall- samt sjukvårdsförsäkring. Olycksfalls-, sjuk-, sjukvårds- och diagnosförsäkring särredovisas som skadeförsäkringsrörelse, övrig verksamhet redovisas som livförsäkringsrörelse.

Förenade Liv är specialister på att försäkra tjänstemän och akademiker genom deras organisationer och arbetsgivare. Tillsammans med kunderna skräddarsys grupplösningar inom personförsäkring. Överskottet går tillbaka till de försäkrade. Förenade Liv ägnar sig åt de hållbarhetsfrågor som är mest angelägna för respektive kund.

Den 22 april 2013 tillträdde Sari Zander som ny verkställande direktör för Förenade Liv.

Väsentliga händelser under 2013

2013 har varit ett starkt verksamhetsår för Förenade Liv, både resultat- och försäljningsmässigt.

Under 2013 har den förebyggande tjänsten Samtalsstöd fått genomslag. Vision, ST, Lärarförsäkringar och SULF har tecknat avtal om samtalsstöd för sina medlemmar.

Alla företagsanställda som har sjuk- och/eller livförsäkring i Förenade Liv har fått tillgång till samtalsstöd via återbäring. Företagsanställd med livförsäkring som får speciell diagnos ställd eller företagsanställd som har en sjukförsäkring och varit sjukskriven i minst 3 månader har också rätt till en veckas rehabilitering. Även detta finansierat via återbäring.

Förenade Livs kunder som får sin ersättning från diagnosförsäkringen erbjuds nu även rehabilitering, i stället för eller i kombination med försäkringsersättning, i samarbete med Svenska Re.

Ett förmånligt försäkringspaket har tagits fram till Teaterförbundets medlemmar som är egenföretagare. FTF har förnyat och moderniserat sitt avtal avseende sjuk-, olycksfalls- och livförsäkring till medlemmarna. Även ett ungdomspaket innehållande diagnosförsäkring, för medlemmar under 36 år, har tagits fram av FTF. Genom automatanslutningserbjudande har anslutningsgraden ökat markant. Även Polisförbundet har förnyat sitt avtal med Förenade Liv under året.

Förenade Liv har utvecklat en barnförsäkring som även innefattar diagnoser som ofta undantas t ex ADHD, depression och ådstörningar. T.J, SULF, Kyrka, SLF, Vision, FTF, Teaterförbundet, Sveriges Åkenföretag och Musikerna är några av Förenade Livs kunder som valt att uppgradera till den nya barnförsäkringen.

Förenade Liv har etablerat sig på förmedlarmarknaden och har bland annat ett nära samarbete med Söderberg & Partners. Under året har över 20 nya avtal tecknats. Ett exempel är avtalet med PRO där 400 000 medlemmar erbjuds olycksfalls- och en spartivförsäkring. Förenade Liv är även exklusiv leverantör till Söderberg & Partners i deras kommun- och landstingsstatsning.

Sjukvårdsaffären har vuxit kraftigt. Bland annat har avtal tecknats med Swedbank och Sparbankerna där Förenade Liv är försäkringsgivare till de sjukvårdsförsäkringar som erbjuds bankens individkunder och företag.

Ett nytt affärssystem har produktionsatts, vilket har effektiviserat Förenade Livs administration samtidigt som möjlighet till flexibilitet i produkterbudandet har ökat. För att öka effektiviteten gentemot företag och förmedlarmarknaden har Förenade Liv utvecklat en partnerwebb med onlinetjänster där det är möjligt att komma åt ansökningar, planinformation och faktaunderlag.

Förenade Liv har sedan halvårsskiftet 2013 reglerat och administrerat Saco SalusAnsvar Försäkring AB:s inkomstförsäkringar samt från september 2013 även reglerat sjukvårds-, olycksfalls-, liv- och sjukförsäkring åt SalusAnsvar Personförsäkring AB. Drygt 20 medarbetare har i och med detta flyttat till Förenade Liv.

Resultat och marknad

Förenade Liv visade för år 2013 ett resultat före bokslutsdispositioner och skatt om 267 (297) miljoner kronor. Företagets försäkringstekniska resultat (exkl kapitalavkastning) uppgick till 25 (109) miljoner kronor. Årets positiva resultat var en kombination av en god kapitalavkastning och ett starkt försäkringstekniskt resultat. Premieinkomsten före återförsäkring ökade till 905 (846) miljoner kronor.

Förenade Liv är marknadsledande i gruppförsäkring till tjänstemän och har avtal med 9 av 16 förbund och når 93 procent av alla TCO-medlemmar. Förenade Liv har dessutom avtal med 4 av 23 förbund organiserade i Saco. Den förmedlade affären motsvarar ca 10% av premievolymen, vilket även företagsaffären gör.

Skadeförsäkringsrörelsens resultat 2013 (2012)

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 109 178 (167 183) kkr.

Premieintäkten för egen räkning (netto) uppgick till 360 955 (333 829) kkr.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen uppgick till 131 445 (97 585) kkr.

Försäkringsersättningar (netto) inklusive förändring i avsättning oreglerade skador uppgick till -323 807 (58 291) kkr.

Återbäring och rabatter uppgick till -8 000 (-279 150)

Driftskostnaderna uppgick till -51 415 (-43 372) kkr.

Livförsäkringsrörelsens resultat 2013 (2012)

Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 158 318 (129 938) kkr.

Premieinkomsten för egen räkning (netto) uppgick till 505 210 (326 673) kkr.

Kapitalavkastningen netto uppgick till 111 026 (90 380) kkr.

Försäkringsersättningar (netto) inklusive förändring i avsättning för oreglerade skador uppgick till -327 115 (-59 750) kkr.

Förändring i livförsäkringsavsättningar uppgick till 11 018 (-124 010) kkr.

Återbäring och rabatter uppgick -16 00 (-109 100)

Driftskostnaderna uppgick till -59 641 (5 745*) kkr.

* Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring överstiger livförsäkringsrörelsens driftskostnader.

Vid bokslutet 2013 avsattes 16 138 (385 721) kkr till fond för tilldelad återbäring. Förenade Liv arbetar tillsammans med våra kunder aktivt med att tilldela återbäring.

Kapitalförvaltning

Marknadsutveckling

2013 inleddes med en svensk 5-årig statsobligationsränta på under 1 procent och en allt starkare svensk krona. Under den ekonomiska krisen i stora delar av övriga Europa hade svenska statsobligationer blivit en attraktiv placering. På 2012 års sista dag hade USAs kongress enats om en tillfällig lösning av den låsta amerikanska budgetsituationen och undvek därmed det s.k. skattestupet. Detta tillsammans med relativt stark ekonomisk statistik både från USA och Kina samt att även Europa visade tecken på en viss ekonomisk förbättring, från ett mycket dåligt utgångsläge, resulterade i stigande räntor och en stark börsutveckling under årets inledande månader. EU-ledarna lyckades i februari enas om en långtidsbudget för 2014-2020.

Men vid slutet av februari blottades Cyperns behov av nödlån och euro-områdets sköra återhämtning ifrågasattes återigen. Detta fick till följd att såväl europeiska som svenska räntor började falla från ca 1,5 % i slutet av februari, till 1,2 % i slutet av april.

Världens börser, som stigit med ca 10 % under januari och februari påverkades också och vi fick en skakigare period i mars och april, men börserna fortsatte sedan stiga till nya toppnivåer och hade vid mitten av maj stigit med ca 18 % sedan årsskiftet. Efter en period av svag börs från mitten av maj kom det väntade beskedet från USAs centralbankschef i slutet av juni, att tiden var mogen för att trappa ned på delar av den penningpolitiska stimulanspolitiken och världens räntor fortsatte att peka uppåt. Börserna tolkade beskedet som att det värsta var över och en ny uppgångsfas inleddes.

I september förtydligade den amerikanska centralbanken sina avsikter. Man avsåg att trappa ner köpen av långa obligationer, men att man även fortsättningsvis vill se en låg kort ränta. Börserna mottog beskedet positivt och börserna var fortsatt stabila. Börsuppgången höll, med smärre avbrott, i sig resten av året. I Sverige präglades räntemarknaden under hösten av svag konjunkturstatistik och en envist låg inflation. De svenska långa statsobligationsräntorna föll med ca 0,5 procentenheter från september fram till slutet av november.

Vid slutet av året kom stark amerikansk tillväxtstatistik och de långa räntorna vände återigen uppåt, även i Sverige. Detta förhållande påverkades inte heller av att den svenska Riksbanken, efter svag svensk inflations- och tillväxtstatistik, något överraskande, beslöt att sänka den svenska reporäntan.

När året summeras hade den 5-åriga svenska statsobligationsräntan stigit med ca 0,4 procent till 1,4 procent. Såväl den svenska börserna, som världens börser hade under året stigit med i genomsnitt ca 28 procent och den svenska kronan hade vid utgången av året fallit tillbaka till ungefär samma nivåer som vid början av året.

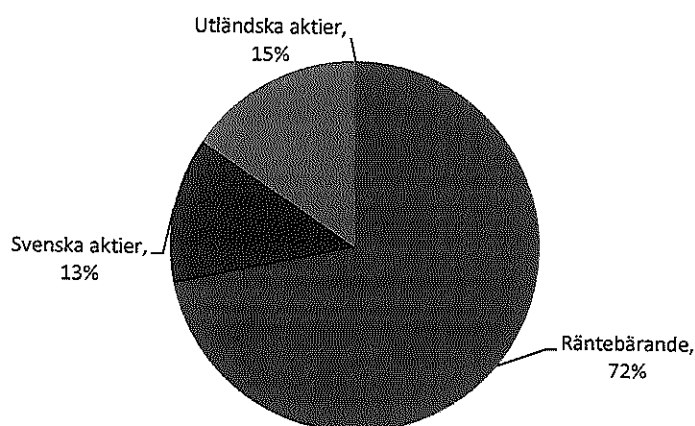
Avkastning

Totalavkastningen 2013 på bolagets tillgångar blev 7,6 (6,7) procent, motsvarande 250 (200) miljoner kronor. Det som i huvudsak förklarar totalavkastningen är bolagets strategiska tillgångsfördelning, vilken bland annat styrs av försäkringsåtagandenas art och bolagets risktolerans. Årets avkastning förklaras till stor del av en mycket god aktieutveckling vilken givit en avkastning på 30,1 procent. Räntebärande placeringar har givit en negativ avkastning om -0,1 procent, främst beroende på stigande marknadsräntor. Aktieexponeringen var vid årets slut ca 29 procent. Durationen i den räntebärande portföljen var vid utgången av året 3,5 år. Valutaexponering har under året ökat från ca 10 procent till ca 13 procent.

Totalavkastningstabell

Mkr	Ingående marknadsvärde 2013-01-01	Utgående marknadsvärde 2013-12-31	Total- avkastning 2013 Mkr	Total- avkastning 2013 %	Total- avkastning 2012 %	Total- avkastning 2011 %	Total- avkastning 2010 %+
Räntebärande placeringar	2 479	2 496	-1	-0,1	3,5	9,8	2,4 +
Aktier	729	981	230	30,1	14,2	-9,2	13,8 +
Alternativa placeringar	2	2	-	0,7	-14,4	-4,2	-5,1 +
Säkringsinstrument	2	3	21	n/a	n/a	n/a	n/a+
Totalt	3 212	3 482	250	7,6	6,7	5,4	5,2 +

Totalavkastningstabellen är uppställd enligt rekommendation från Svensk Försäkring och företagets riktlinjer för mätning och rapportering av totalavkastning. I not 37 redovisas hur totalavkastningstabellen är kopplad till resultat- och balansräkningen.

Placeringsstillgångarnas fördelning, Marknadsvärde**Personalinformation**

Förenade Liv Grupp försäkrings personal är till största del tillikaanställd i Folksam. Folksam är genom medlemskapet i Arbetsgivarorganisationen-KFO bunden av kollektivavtal om löner och allmänna anställningsvillkor för tjänstemän med Försäkringstjänstemannaförbundet-FTF, Handelsanställdas förbund och Jusek. Avtalet med Jusek omfattar samtliga anställda som är medlem i ett fackförbund som är medlem i SACO. Folksams tjänstepensioner, KTP-planen, är kollektivavtalsreglerad med de fackliga motparterna. Som ett led i att positionera Förenade Liv Grupp försäkrings varumärke ytterligare på marknaden arbetar företaget intensivt med att positivt förstärka företagskulturen enligt "Förenade Liv stilen". "Förenade Liv stilen" är ett dokument framtaget av medarbetarna på Förenade Liv Grupp försäkring som ska vara vägledande för all personal när det gäller hur personalen uppträder mot varandra och mot våra kunder. Not 35. Medelantal anställda samt löner och andra ersättningar innehåller information om principer för ersättning till ledande befattningshavare.

Bolagsstyrning

God bolagsstyrning handlar om att säkerställa att ett bolag sköts på ett för ägarna så effektivt sätt som möjligt. En övergripande målsättning med Folksams bolagsstyrning – förutom att den ska överensstämma med bolagets vision och etiska principer – är att säkerställa en bra avkastning för Folksams kunder.

Bolagsstyrningen av Förenade Liv Gruppförsäkring följer de regelverk som gäller inom moderbolaget Folksam Sak och utgår från svensk lagstiftning, och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Folksam tillämpar också Svensk Kod för bolagsstyrning. Utöver de externa styrande regelverken finns cirka 80 interna regelverk som klassificeras som övergripande.

Instruktioner och regelverk som har fastställts i moderbolagets styrelse och som har bäring på Förenade Liv Gruppförsäkring tas därefter i Förenade Liv Gruppförsäkring styrelse. Vissa av regelverken fastställs årligen, oavsett om de förändras eller inte. Varje kvartal redovisas för styrelsen den ekonomiska ställningen i form av de kvartalsboksut som genomförs i Folksam.

Tvister

Förenade Liv Gruppförsäkring har inga eller ett fåtal klagomål eller rättstvister. I de fall Förenade Liv Gruppförsäkring bedömer att ekonomisk ersättning kan komma att utgå eller att tvistig återbetalning kan förväntas utebli har reservering gjorts efter bedömning i varje enskilt ärende.

Ekologiskt och ekonomiskt perspektiv

Genom att vara en del av Folksam verkar Förenade Liv Gruppförsäkring för att kunna påverka och långsiktigt förändra samhället för att uppnå ökad hållbarhet och trygghet för individen. Till grund för vilka företag Folksam investerar i ligger etiska placeringskriterier. Kriterierna berör mänskliga rättigheter, korruption och miljö. Vissa företag väljs bort oavsett hur bra deras arbetsmiljö eller miljöpåverkan är. Därför finns ett negativt, uteslutande kriterium för tobak. Genom aktiv bolagsstyrning kan Förenade Liv Gruppförsäkring i samarbete med Folksam påverka bolagen.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Risk och riskhantering är en central del av verksamheten i försäkringsföretag. Riskerna och de beslut som tas för att hantera dem påverkar bolagets ekonomiska ställning och förmåga att nå företagets mål. Genom aktiva, kontrollerade och affärsmässiga beslut om risker skapas förutsättningar för att erbjuda kunderna försäkringslösningar som ger dem trygghet. Därför är det viktigt att risker hanteras och kontrolleras på ett strukturerat sätt, både i ett kort och ett långt tidsperspektiv. Se vidare i not 2 för en mer detaljerad redogörelse av riskhanteringen i företaget.

Riskhanteringsprocessen

Riskhanteringsprocessen är integrerad i verksamhetsprocesserna och utgör en viktig beståndsdel av den övergripande riskhanteringen. Riskhanteringsprocessen omfattar att identifiera, värdera, hantera, följa upp och rapportera väsentliga risker.

Identifiera

Identifieringen av risker syftar till att upptäcka och klargöra alla väsentliga risker en organisation är utsatt för på både kort och lång sikt. Identifierade risker ska beskrivas, registreras och kategoriseras. Till samtliga risker kopplas också uppgifter om vilka verksamheter som berörs. Alla identifierade risker tilldelas en riskägare och åtgärder tas fram för att hantera och förebygga riskerna.

Värdera

Företaget ska alltid sträva efter att värdera identifierade risker. Risker ska värderas på ett enhetligt sätt och, där så är möjligt, kvantifieras med vedertagna mätmetoder. Risker kan värderas mer eller mindre precist och noggrant, och beroende på risktyp är värderingen kvantitativ (mätning) eller kvalitativ (bedömning). Trafikjuset, som är Finansinspektionens verktyg för mätning av risker i försäkringsbolag används som metod för att kvantifiera försäkringsrisker och finansiella risker (marknadsrisker och kreditrisker). Med kvalitativ värdering avses en bedömning

som är en översiktlig skattning av riskens påverkan. Den kvalitativa bedömningen kan exempelvis utgå från en värdering av risken från två perspektiv, dels vilken påverkan händelsen får om den inträffar samt vilken sannolikheten är att händelsen inträffar. Denna mätmetod används främst för att värdera verksamhetsrisker.

Hantera

Hanteringen av risker sker med hjälp av regelverk, processer och kontrollaktiviteter. Det är verksamhetens och företagsledningens ansvar att prioritera de åtgärder som planeras.

Följa upp

Uppföljning innefattar den dagliga/löpande bevakningen av risker och åtgärder, samt att riskerna ligger inom fastställda limiter. Nödvändiga processer och rutiner skapas för att följa upp riskarbetet. Det är den operativa verksamheten som ansvarar för att åtgärder och risker kontinuerligt övervakas.

Rapportera

Samtliga väsentliga risker rapporteras till styrelse och vd för att ge en allsidig och saklig bild över den totala risksituationen. Rapportering av den aggregerade risksituationen sker genom skriftliga riskrapporter.

Organisation och ansvarsfördelning

För att tydliggöra styrning av verksamheten, ansvar för regelefterlevnad, riskhantering och riskkontroller har en uppdelning i tre ansvarslinjer gjorts

Den första ansvarslinjen utgörs av verksamheten i företaget samt utlagd verksamhet. Dessa ansvarar för att leda verksamheten så att de av styrelsen fastställda målen uppfylls. De äger och hanterar risker, d.v.s. ansvarar för riskhanteringsaktiviteter, uppföljningar samt regelefterlevnad.

Den andra ansvarslinjen utgörs av styrnings- och kontrollfunktioner som ska säkerställa en ändamålsenlig och effektiv riskhantering. Styrnings- och kontrollfunktionerna stödjer och följer upp den första ansvarslinjen utifrån ramverk för intern styrning och kontroll, ansvarar för att ha en övergripande bild av risksituationen i företaget och rapporterar denna till styrelse och vd.

Den tredje ansvarslinjen utgörs av internrevision. Internrevisionen granskar och utvärderar, på styrelsens uppdrag, den interna styrningen och kontrollen inklusive riskhantering.

Solvens 2

Förenade Liv samarbetar tillsammans med Folksam med Solvens 2. Redan 2009 påbörjades anpassningen till det nya regelverket genom att Folksam Sak och Livs styrelser beslutade om ramar och principer för genomförandet. De konstaterade att de formella kraven kommer öka men att genom god styrning, riskhantering och regelefterlevnad kommer Folksam kunna leva upp till såväl interna som externa krav inom det nya ramverket.

Syftet med Folksams Solvens 2-program är att säkerställa att verksamheten uppfyller de regulatoriska kraven. Stora delar av både den operativa och legala organisationen kommer att påverkas genom nya krav på styrning, riskhantering, intern kontroll och dokumentation av exempelvis ansvar och rutiner. För att detta ska löpa smidigt pågår ett arbete inom programmet för att förbereda organisationen genom att föra upp solvensfrågor till beslut i linje och program samt genom att tillsammans med linjeorganisationen och i uppdrag och projekt implementera besluten. Så mycket som möjligt av implementeringsarbetet ska utföras i den del av organisationen, där respektive ansvar ska ligga även efter programtidens slut. Ambitionen är att alla krav enligt Solvens 2-direktivet ska fördelas på befintlig organisation i så stor utsträckning som är rimligt.

Under 2013 har uppdragen bland annat fokuserat på riskhantering, intern kontroll, lämplighetsprövning och den egna risk- och solvenskapitalprocessen.

Under 2013 har ett Rapporteringsprojekt fortsatt bedrivits med fokus på insamling, beräkning och lagring av data samt rapportering. Projektet har två delar; implementera databaser/filer som ger tillgång till nödvändig spårbar, korrekt och lättillgänglig information från försäkrings-, ekonomi- och finanssystem samt skapa effektiva rapporteringsprocesser inklusive beräkningar från grunddata i de nämnda filerna fram till färdiga rapporter. Rapporteringsprojektet har haft en något lägre intensitet under 2013 på grund av osäkerheten kring den slutgiltiga tidplanen för Solvens 2. I slutet av året stod det klart att Solvens 2 ska införas i januari 2016 och att förberedande rapportering ska ske innan dess. Som en konsekvens av detta trappas projektet åter upp under 2014.

Solvens 2 är en modernisering av hela branschen, som är bra för Folksam och våra kunder. Framgångsrika företag är de som bäst hanterar förändringar i omvärlden till sin fördel. Solvens 2 är en sådan förändring.

Händelser efter balansdagen

Vice verkställande direktör för Förenade Liv, Lena Kelbel, slutade sitt uppdrag den 31 december 2013. Ingen ny vice verkställande direktör har utsetts.

Förväntningar på framtida utveckling

Ökad anslutnings- och tecknandegrad hos befintliga avtalsparter samt utökad produktutbud till både befintliga och nya avtalsparter ska ytterligare gynna tillväxtmålen i bolaget.

Förenade Liv förstår satsningen att positionera sig gentemot förmedlarna samt att utveckla erbjudanden till stora och medelstora företag. För att få större förståelse kring vad företagskunderna tycker har Förenade Liv initierat en kundpanel. I den ingår flera representanter från företag som får säga sin mening om framtida idéer och förslag.

Förenade Liv har inlett en dialog med förmedlare om en övergång till Förenade Liv av de avtal som idag finns i SalusAnsvar Personförsäkring AB.

För att möta kundernas önskemål och behov fortsätter arbetet kring utveckling av det digitala mötet.

Femårsöversikt och nyckeltal, Mkr

RESULTAT	2013	2012	2011	2010	2009
Premieintäkt för egen räkning	360 955	333 829	323 032	328 223	294 499
Premieinkomst för egen räkning	505 210	326 673	345 048	351 224	335 859
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	242 471	187 965	128 781	107 004	144 633
Försäkringsersättningar, netto (inkl oreglerade skador)	-717 103	-1 459	-508 395	-447 064	-514 111
Förändring i livförsäkringsavsättningar	11 018	-124 010	9 030	12 020	10 030
Driftkostnader i försäkringsrörelsen *	-111 055	-37 627	-18 062	-16 467	-24 499
Återbäring och rabatter, netto	-24 000	-388 250	-60 000	-140 000	-
Övriga tekniska intäkter och kostnader	-	-	-	2 226	-
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	267 496	297 121	219 434	197 166	246 411
Årets resultat	195 701	193 241	128 670	114 941	142 455
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringsstillgångar till verkligt värde	3 411 300	3 008 722	2 828 922	2 632 395	2 369 693
Försäkringstekniska avsättningar	1 883 876	1 828 481	1 857 096	1 782 209	1 632 827
Konsolideringskapital					
Eget kapital	1 385 229	1 189 529	996 287	867 617	757 139
Obeskattade reserver	300 679	283 455	234 739	189 078	146 517
Uppskjuten skatteskuld	39 328	25 932	26 528	16 417	8 585
Totalt konsolideringskapital	1 725 236	1 498 916	1 257 554	1 073 112	912 241
Kapitalbas	1 727	1 499	1 258	1 073	913
Erforderlig solvensmarginal	238	170	160	156	138
NYCKELTAL					
Skadeförsäkringsrörelse					
Skadeprocent	92	66	75	47	79
Driftkostnadsprocent **	14 (18)	13 (17)	11 (18)	12 (14)	11 (14)
Totalkostnadsprocent **	106 (110)	79 (84)	86 (93)	59 (61)	90 (93)
Livförsäkringsrörelse					
Förvaltningskostnadsprocent ***	4,6 (4,3)	2,5 (5,5)	1,6 (5,1)	1,5 (4,3)	1,8 (4,4)
Administrationskostnadsprocent	10,8	17,0	13,9	10,7	10,2
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning, procent	2,2	2,6	3,0	2,8	2,7
Totalavkastning, procent	7,6	6,7	5,4	5,2	7,5
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad, procent	190 (199)	181 (227)	146 (188)	119** (158)	145

* År 2009-2013 provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring överstiger livförsäkringsrörelsens driftkostnader.

** Nyckeltal angivna inom parentes har beräknats exklusive driftkostnadsintäkter, huvudsakligen innehållande vinstandel från återförsäkrare, för att vara jämförbara med tidigare år.

*** Förvaltningskostnadsprocent beräknas enligt FFFS 2009:12. Dels beräknas förvaltningskostnadsprocent totalt för livförsäkringsrörelsen, dels beräknas förvaltningskostnadsprocent för sparprodukter exklusive riskprodukter.

Förslag till vinstdisposition

Bolaget redovisar ett totalt resultat på 195 700 603,23 kronor.

Skadeförsäkringsrörelsen redovisar ett resultat på 79 924 143,51 kronor. Styrelsen och verkställande direktören föreslår stämman att årets resultat, 79 924 143,51 kronor, behandlas på följande sätt:

Till konsolideringsfonden avsätts 79 924 143,51 kronor

Livförsäkringsrörelsen redovisar ett resultat på 115 776 460,72 kronor. Styrelsen och verkställande direktören föreslår stämman att årets resultat 115 776 460,72 kronor, behandlas på följande sätt:

Till konsolideringsfonden avsätts 115 776 460,72 kronor

Resultaträkning

Kkr		2013	2012
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGS-			
RÖRELSEN			
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring			
Premieintäkt	Not 3	398 571	365 828
Premier för avgiven återförsäkring		-37 616	-31 999
		360 955	333 829
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		131 445	97 585
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	Not 6	-286 972	-233 271
Återförsäkrarens andel		6 118	134 119
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-47 999	264 050
Återförsäkrarens andel		5 046	-106 607
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)		-8 000	-279 150
Driftskostnader	Not 8	-51 415	-43 372
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		109 178	167 183
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGS-			
RÖRELSEN			
Premieinkomst efter avgiven återförsäkring			
Premieinkomst	Not 3	505 966	479 945
Premier för avgiven återförsäkring		-756	-153 272
		505 210	326 673
Kapitalavkastning, intäkter	Not 4	84 340	84 511
Orealiserade vinster på placeringstillgångar			
Värdeökning på övriga placeringstillgångar	Not 5	66 180	35 813
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	Not 6	-391 034	-356 750
Återförsäkrarens andel		15	111 964
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-2 276	199 257
Återförsäkrarens andel		-	-14 221
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	Not 7		
Livförsäkringsavsättningar		11 018	-124 010
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)		-16 000	-109 100
Driftskostnader	Not 8	-59 641	5 745
Kapitalavkastning, kostnader	Not 9	-9 042	-11 493
Orealiserade förluster på placeringstillgångar			
Värdeminskning på övriga placeringstillgångar	Not 10	-30 452	-18 451
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		158 318	129 938

RESULTATRÄKNING (FORTS.)

Kkr

ICKE-TEKNISK REDOVISNING

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		109 178	167 183
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		158 318	129 938
Kapitalavkastning, intäkter	Not 4	100 005	96 404
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	Not 5	78 461	40 708
Kapitalavkastning, kostnader	Not 9	-10 918	-18 554
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	Not 10	-36 103	-20 973
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-131 445	-97 585
Övriga intäkter		-	19
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		267 496	297 140
Bokslutsdispositioner	Not 12	-17 224	-48 716
Resultat före skatt		250 272	248 424
Skatt på årets resultat	Not 13	-54 571	-55 183
ÅRETS RESULTAT		195 701	193 241

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Tkr	2013	2012
Periodens resultat	195 701	193 241
Årets övrigt totalresultat	-	-
ÅRETS TOTALRESULTAT	195 701	193 241

RESULTATANALYS

kk	Total	Skadeförsäkringsrörelse	Livförsäkringsrörelse (Övrig livförsäkring)	
		Sjukdom och olycksfall	Premiebefrielseförsäkring	Grupplivförsäkring
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	904 537	398 571	6 000	499 966
Premier för avgiven återförsäkring	-38 372	-37 616		-756
Premier för egen räkning	866 165	360 955	6 000	499 210
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	100 005	100 005		
Kapitalavkastning, intäkter	84 340		3 431	80 909
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	144 641	78 461	2 692	63 488
Utbetalda försäkringsersättningar				
Före avgiven återförsäkring	-678 006	-286 972	-1 039	-389 995
Återförsäkrarens andel	6 132	6 117	-	15
Förändring i avsättning för oreglerade skador				
Före avgiven återförsäkring	-50 275	-47 999	152	-2 428
Återförsäkrarens andel	5 045	5 045	-	-
Förändring i andra försäkringstekniska avsättn. f.e.r	11 018		1 200	9 818
Återbäring och rabatter	-24 000	-8 000		-16 000
Driftskostnader	-111 055	-51 414	-610	-59 031
Kapitalavkastning, kostnader	-19 959	-10 918	-368	-8 673
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-66 556	-36 103	-1 239	-29 214
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	109 177	109 177		
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	158 318		10 219	148 099
Totalt tekniskt resultat	267 495			
Avvecklingsresultat före avgiven återförsäkring	10 812	-10 750	12 035	9 527
Avvecklingsresultat för egen räkning	-8 227	-29 790	12 036	9 527
Försäkringstekniska avsättningar avgiven återförsäkring				
Livförsäkringsavsättningar	166 092		8 800	157 292
Avsättning för oreglerade skador				
Avsättning för fastställda skador och ej fastställda skador	814 670	668 861		145 809
Avsättning för sjukräntor	156 065	130 979	4 400	20 686
Skadebehandlingsreserv	66 489	56 379	396	9 714
	1 203 316	856 219	13 596	333 501
Avsättning för återbäring och rabatter	680 559	381 555		299 004
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avgiven återförsäkring				
Livförsäkringsavsättningar	-	-	-	-
Avsättning för oreglerade skador	26 445	26 445	-	-
Summa återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	26 445	26 445	-	-
Konsolideringsfond	1 174 528	433 947	44 381	696 200

BALANSRÄKNING**TILLGÅNGAR**

Kkr		2013-12-31	2012-12-31
Placeringstillgångar			
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	Not 14	978 604	727 143
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 15	2 428 506	2 274 282
Derivat	Not 28	4 190	7 297
		3 411 300	3 008 722
Summa placeringstillgångar		3 411 300	3 008 722
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	Not 23	26 445	21 399
		26 445	21 399
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	Not 16	885	400
Övriga fordringar	Not 17	9 420	25 936
		10 305	26 336
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	Not 19	595	337
Kassa och bank		190 131	338 401
		190 726	338 738
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		36 402	40 832
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 20	1 575	1 575
		37 977	42 407
SUMMA TILLGÅNGAR		3 676 753	3 437 602

BALANSRÄKNING**EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER**

Kkr		2013-12-31	2012-12-31
Eget kapital			
Aktiekapital		15 000	15 000
Konsolideringsfond		1 174 528	981 288
Årets resultat		195 701	193 241
		1 385 229	1 189 529
Obeskattade reserver	Not 21		
Periodiseringsfond		300 679	283 455
Försäkringsteknisk avsättning (före avgiven återförsäkring)			
Livförsäkringsavsättning	Not 22	166 092	177 110
Avsättning för oreglerade skador	Not 23	1 037 225	986 950
Avsättning för återbäring och rabatter	Not 24	680 559	664 421
		1 883 876	1 828 481
Andra avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	Not 26	5 469	6 190
Avsättningar för skatter	Not 25	39 328	25 932
		44 797	32 122
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	Not 27	3 684	14 274
Skulder avseende återförsäkring		10 375	23 643
Derivat	Not 28	1 786	2 394
Aktuell skatteskuld		15 625	16 973
Övriga skulder	Not 30	19 509	35 968
		50 979	93 252
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 31	11 193	10 763
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 676 753	3 437 602
STÄLLDA PANTER	Not 33	3 436 688	3 038 487
ANSVARSFÖRBINDELSER		Inga	Inga
ÅTAGANDEN		Inga	Inga

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Kkr

Eget kapital	Aktiekapital	Konsoliderings- fond	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 2012-01-01	15 000	852 617	128 670	996 287
Föregående års vinstdisposition		128 670	-128 670	-
Årets resultat, tillika årets totalresultat		-	193 241	193 241
Utgående balans 2012-12-31	15 000	981 287	193 241	1 189 528
Ingående balans 2013-01-01	15 000	981 287	193 241	1 189 528
Föregående års vinstdisposition		193 241	-193 241	-
Årets resultat, tillika årets totalresultat		-	195 701	195 701
Utgående balans 2013-12-31	15 000	1 174 528	195 701	1 385 229

KASSAFLÖDESANALYS

kkkr	2013	2012
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat före bokslutsdispositioner ¹⁾	267 496	297 140
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet ²⁾	-84 846	-122 259
Betald skatt	-42 229	-34 808
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	140 421	140 073
Förändring av placeringstillgångar ³⁾	-264 389	-84 425
Förändring av övriga rörelsefordringar	-6 631	195 494
Förändring av övriga rörelseskulder	-21 281	-171 361
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	-151 880	79 781
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förändring av materiella och immateriella tillgångar	-419	106
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-419	106
ÅRETS KASSAFLÖDE	-152 299	79 887
Likvida medel vid årets början	341 561	261 658
Kursdifferens i likvida medel	935	16
Likvida medel vid årets utgång ⁴⁾	190 197	341 561
ÅRETS KASSAFLÖDE	-152 299	79 887
¹⁾ Under perioden betald ränta	-1 036	-6 953
Under perioden erhållen ränta	53 073	60 166
Summa betalda och erhållna räntor	52 037	53 213
²⁾ Avskrivningar	161	185
Realiserad vinst (-)/förlust (+)	-106 914	-98 571
Orealiserad vinst (-)/förlust (+)	-78 086	-37 097
Valutakursvinst (-)/förlust (+)	12 175	13 835
Förändring av upplupet anskaffningsvärde räntebärande värdepapper	33 091	28 099
Förändring av avsättningar avseende försäkringsavtal	55 395	-28 616
Förändring av avsättning pensionsförpliktelse	-721	-42
Övrigt	53	-52
Justering för posten som inte ingår i kassaflödet	-84 846	-122 259
³⁾ Förändring av placeringstillgångar, livförsäkring	2013	2012
investering i placeringstillgångar	-1 959 851	-2 782 174
Försäljning av placeringstillgångar	1 696 446	2 697 749
Summa förändring av placeringstillgångar, livförsäkring	-263 405	-84 425
⁴⁾ Kassa och banktillgodohavanden	190 197	338 401
Kortfristiga placeringar jämställda med likvida medel	67	3 160
Likvida medel vid årets utgång	190 264	341 561

Som kortfristiga placeringar har klassificerats ej likviderade affärer avseende aktier och obligationer vilka likvidregleras i nära anslutning till affärsdagen.

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2013 och avser räkenskapsåret 2013 för Förenade Liv Grupp försäkring AB med organisationsnummer 516401-6569 med säte i Stockholm. Bolaget ägs till 100% av Folksam ömsesidig sakkförsäkring med organisationsnummer 502006-1619 med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Hälsingegatan 49. Folksam ömsesidig sakkförsäkring upprättar concernredovisning där ej vinstutdelande dotterbolag ej konsolideras.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Förenade Liv Grupp försäkrings årsredovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26, FFFS 2009:12 samt FFFS 2011:28 och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Bolaget tillämpar så kallad Lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och Finansinspektionens föreskrifter. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Förutsättningar vid upprättande av försäkringsföretagets finansiella rapporter

Bolagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument och finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Vid upprättande av de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS görs bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. I not 38 Viktiga uppskattningar och bedömningar beskrivs bedömningar och uppskattningar som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna.

De viktigaste antagandena som påverkar redovisade belopp för tillgångar och skulder är relaterade till de försäkringstekniska avsättningarna. Avsättningarna kontrolleras och utvärderas löpande i det ordinarie boksluts- och prognosarbetet. Eventuellt överskott eller underskott redovisas i sin helhet i resultaträkningen som ett avvecklingsresultat.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna om inte annat framgår nedan.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 6 mars 2014. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på stämman den 10 april 2014.

Ändrade redovisningsprinciper

Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som Förenade Liv tillämpar från 1 januari 2013. Övriga förändringar av IFRS med tillämpning från och med 2013 har inte haft någon väsentlig effekt på Förenade Livs redovisning.

Ändrad IAS 1 Utformning av finansiella rapporter (Presentation av övrigt totalresultat). Ändringen avser hur poster inom övrigt totalresultat ska presenteras. Posterna ska delas upp i två kategorier; dels poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat dels poster som inte kan omföras till årets resultat. Poster som kan omklassificeras är omräkningsdifferenser. Poster som inte kan omklassificeras är aktuariella vinster och förluster. Jämförelsesiffrorna är uppdaterade enligt den nya uppställningen.

Ändrad IAS 19 Ersättningar till anställda. Ändringen innebär för Förenade Liv att avkastning som beräknas på förvaltningstillgångar ska basera sig på diskonteringsräntan som används vid beräkning av pensionsförpliktelsen. Skillnad mellan verklig och beräknad avkastning avseende förvaltningstillgångar ska redovisas i övrigt totalresultat. Då principförändringen innebär en immateriell effekt på redovisningen. Omräkning har inte skett av år 2012 då påverkan på redovisningen bedöms som oväsentlig.

IFRS 13 Värdering till verkligt värde. En ny enhetlig standard för mätning av verkligt värde samt förbättrade upplysningskrav. Standarden ska tillämpas framåttriktat på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2013 eller senare. Upplysningar lämnas i not 28 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder.

Ändringar i IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar. Ändringen avser nya upplysningskrav för kvittning av finansiella tillgångar och skulder. Upplysningar lämnas i not 28 Upplysningar om kvittning.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga fr.o.m. räkenskapsår 2014 och framåt planeras inte att förtidstillämpas. Nedan beskrivs förväntade effekter på de finansiella rapporterna som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade IFRS förväntas få på de finansiella rapporterna. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka Förenade Livs finansiella rapporter.

Ändrad IAS 32 Finansiella instrument: Klassificering. Ändringen avser förtydliganden avseende reglerna för när kvittning av finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen är tillåten. Ändringen ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2014 eller senare med retroaktiv tillämpning.

Ändrad IAS 36 Nedskrivningar: Upplysningar om återvinningsvärde för icke-finansiella tillgångar. Ändringen innebär att upplysningskravet om återvinningsvärdet för samtliga kassagenererande enheter till vilka goodwill har allokerats tas bort. Vidare samordnas upplysningskraven avseende verkligt värde minus försäljningskostnader samt nyttjandevärde. Ändringen ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2014 eller senare med retroaktiv tillämpning.

IFRS 9 Financial Instruments avses ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IASB har publicerat de tre delar som kommer att utgöra den slutliga IFRS 9. Den första delen behandlar klassificering och värdering av finansiella tillgångar samt finansiella skulder. De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts av två kategorier, där värdering sker till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde används för instrument som innehas i en affärsmodell vars mål är att erhålla de kontraktuella kassaflödena; vilka ska utgöra betalningar av kapitalbelopp och ränta på kapitalbeloppet vid specificerade datum. Övriga finansiella tillgångar redovisas till verkligt värde och möjligheten att tillämpa 'fair value option' som i IAS 39 behålls. Förändringar i verkligt värde ska redovisas i resultatet, med undantag för värdeförändringar på egetkapitalinstrument som inte innehas för handel och för vilka initialt val görs att redovisa värdeförändringar i övrigt totalresultat. Värdeförändringar på derivat i säkringsredovisning påverkas inte av denna del av IFRS 9, utan redovisas tillsvidare i enlighet med IAS 39.

IASB publicerade i oktober 2010 även de delar av IFRS 9 som berör klassificering och värdering av finansiella skulder. Merparten av principerna för klassificering och värdering av finansiella skulder enligt IFRS 9 överensstämmer med principerna i IAS 39 förutom när det gäller hur förändringar i verkligt värde på finansiella skulder som frivilligt värderas till verkligt värde enligt den sk "Fair Value Option" ska

redovisas. För dessa skulder ska värdeförändringen delas upp på förändringar som är hänförliga till egen kreditvärdighet respektive på förändringar i referensränta.

IASB publicerade i november 2013 även principerna och reglerna i IFRS 9 som hanterar förutsättningarna för säkringsredovisning. IFRS 9 har beslutats träda i kraft den 1 januari 2018.

I avvaktan på att alla delar av standarden blir färdiga har Förenade Liv Gruppförsäkring ännu inte utvärderat effekterna av den nya standarden. Företaget har inte beslutat om de nya principerna ska börja tillämpas i förtid eller från och med den 1 januari 2015.

Redovisning av försäkringsavtal

Klassificering av avtal

Förenade Liv Gruppförsäkring genomför löpande en klassificering av alla avtal utifrån den försäkringsrisk de innehåller och därmed den ekonomiska påverkan som en försäkringshändelse har för bolaget. För att räknas som ett försäkringsavtal ska den ekonomiska påverkan vara betydande. Bolaget har bedömt att den ekonomiska påverkan är betydande om försäkringsrisken är minst fem procent. Är ekonomisk påverkan försumbar räknas avtalet som ett finansiellt instrument. All verksamhet i bolaget redovisas som försäkringsavtal eftersom de innehåller betydande försäkringsrisk. Det medför att alla avtal redovisas som försäkringsavtal enligt tidigare tillämpade principer.

Klassificering av försäkringsavtal utifrån regelverk avseende tjänstepension

Alla försäkringar är klassificerade som övrig livförsäkring. Som tjänstepensionsförsäkring avses livförsäkring där utbetalningar av försäkringsbelopp, engångsbelopp eller periodiska utbetalningar, är beroende av en eller flera personers uppnående eller förväntade uppnående av viss ålder, och har samband med yrkesutövning, samt försäkringar som meddelas som tillägg till sådana försäkringar. Inga sådana försäkringar finns då alla försäkringar inom livförsäkringsrörelsen ger ersättning vid den försäkrades dödsfall, eller är tillägg till sådan försäkring.

Intäktsredovisning/Premieinkomst

Som premieinkomst för gruppliv redovisas premier för försäkringsavtal för vilka bolagets ansvar inträtt under verksamhetsåret. Som premieintäkt för sjuk- och olycksfallsförsäkring som redovisas som skadeförsäkring redovisas premier för försäkringsavtal för vilka bolagets ansvar inträtt under verksamhetsåret.

Utbetalda försäkringsersättningar

Som utbetalda försäkringsersättningar redovisas utbetalningar till försäkringstagare under räkenskapsåret på grund av inträffade försäkringsskador, oberoende av när skadan inträffat.

Driftskostnader

Samtliga driftskostnader fördelas i resultaträkningen efter funktionerna anskaffning, skadereglering, administration, provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring, kapitalavkastning kostnader samt i vissa fall övriga tekniska kostnader.

Avgiven återförsäkring

Som premie för avgiven återförsäkring redovisas belopp som betalats ut under räkenskapsåret. Avdrag görs för belopp som gottskrivits på grund av förändring av återförsäkrarens andel av proportionella återförsäkringsavtal.

Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar motsvarar återförsäkrarens ansvar för försäkringstekniska avsättningar enligt ingångna avtal. Bolaget bedömer nedskrivningsbehovet för tillgångar avseende återförsäkringsavtal varje helårs- och delårsbokslut. Om återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde på tillgången skrivs tillgången ned till återvinningsvärdet och nedskrivningen kostnadsförs i resultaträkningen.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar består av livförsäkringsavsättningar och avsättning för oreglerade skador samt avsättning för återbäring och rabatter. Förändring av försäkringstekniska avsättningar för försäkringsavtal redovisas över resultaträkning under respektive rubrik.

Se även not 22, Livförsäkringsavsättning, not 23, Avsättning för oreglerade skador, samt not 24, Avsättning för återbäring och rabatter.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättningarna motsvarar kapitalvärdet av framtida skadeutbetalningar minskat med kapitalvärdet av framtida avtalade premieinbetalningar. Kapitalvärdena beräknas med beaktande av antaganden om framtida ränta, dödlighet och andra riskmått, driftskostnader och skatt. Se not 22 Livförsäkringsavsättning. I resultaträkningen redovisas periodens förändring av livförsäkringsavsättning.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för kända men oreglerade skador har gjorts till sitt kända belopp med tillägg för beräknade återstående utbetalningskostnader samt beräknade återstående skaderegleringskostnader.

Avsättning för okända skador avseende såväl skadekostnader som skaderegleringskostnader har skett med hänsyn till erfarenhet av för varje tidpunkt inträffade men i efterhand rapporterade försäkringsfall. Den metod som används för okända oreglerade skador är chain-ladder. Denna metod är en vedertagen aktuariell metod som är väl kontrollerad och accepterad. Oavsett metod finns dock ett naturligt inslag av osäkerhet beroende på ändrade förutsättningar inom och utom bolaget över tiden, samt rent slumpmässiga svängningar. Utöver avsättningen för kommande skadeutbetalningar görs även avsättning för återstående skaderegleringskostnader.

Denna avsättning baseras på erfarenheter från tidigare års skaderegleringskostnader och en uppskattning av den totalt utestående mängden skador som återstår att reglera.

För sjukräntor beräknas avsättningarna med livaktuariella metoder. Detta innebär att man gör antagande om sannolikheten för insjuknande/tillfrisknande, driftkostnadsbelastning, samt diskonteringsränta. Avsättning för övriga oreglerade skador diskonteras inte.

Avsättning för återbäring och rabatter

Tilldelad återbäring består av återbäring som tilldelas försäkringstagarna men som vid bokslutstillfället ännu ej förfallit till betalning. Avsättningen avser grupplivförsäkring, olycksfall samt sjukförsäkring (skador från 2002) och kan endast minskas i samband med sänkta försäkringspremier.

Redovisning av kapitalavkastning

Posten Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster (netto).

Under Kapitalavkastning, kostnader redovisas kostnader för placeringstillgångar. Posten omfattar driftskostnader för kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto), av- och nedskrivningar samt realisationsförluster (netto).

För placeringstillgångar som värderas till anskaffningsvärde utgör realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare realiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Realiserade vinster på placeringstillgångar respektive Realiserade förluster på placeringstillgångar. Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som Övriga intäkter. Realiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen i skadeförsäkring redovisas under den icke-tekniska redovisningen. Kapitalavkastning i livförsäkringsrörelsen redovisas i det tekniska resultatet. Den totala kapitalavkastningen fördelas mellan verksamhetsgrenarna genom att ta hänsyn till de försäkringstekniska avsättningarna för respektive verksamhetsgren, konsolideringsfond samt årets resultat före kapitalavkastning.

Skatter

Avkastningsskatt

Bolaget betalar avkastningsskatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel på grupp pensionsförsäkring. Avkastningsskatt är inte en skatt på försäkringsföretagets resultat, utan betalas av bolaget för försäkringstagarnas räkning. Värdet på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år. Kostnaden redovisas som en aktuell skattekostnad.

Inkomstskatt

Övriga verksamhetsgrenar beskattas enligt lagen om inkomstskatt. För den gren där skatten beräknas utifrån förmögenhetsmassan (avkastningsskatt) har ingen belastning av uppskjuten skatt skett. Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt resultat eller i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas baserade på hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. I bolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan aktier och andra egetkapitalinstrument, lånefordringar och räntebärande värdepapper samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuldinstrument, låneskulder samt derivat.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då företaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. En finansiell tillgång tas bort från rapport över finansiell ställning när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från rapport över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i rapport över finansiell ställning endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde. Värdeökningar respektive värdeminskningar samt i förekommande fall betald och upplupen ränta på derivat redovisas som nettoresultat av finansiella transaktioner.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den så kallad Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt

värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. I den första undergruppen ingår derivat med positivt verkligt värde. I undergruppen finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori ingår följande placeringstillgångar: aktier och andelar, obligationer och räntebärande värdepapper som redovisas bland övriga finansiella placeringstillgångar.

Företaget har som princip att hänföra samtliga dessa placeringstillgångar som är finansiella instrument till kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen därför att företaget löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden.

Beräkning av verkligt värde

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrumenten.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs. Sådana instrument återfinns på balansposterna aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av företagets finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar företaget fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Företaget kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Värderingstekniker används för följande klasser av finansiella instrument.

Derivat

Derivat värderas till verkligt värde. Börshandlade ränte- och aktieterminer tas upp till det verkliga värdet utifrån senast officiella köp- eller säljkurs. Ränteswappar värderas med hjälp av yieldkurvor baserad på köp- och säljkurs. OTC-aktieindexoptioner marknadsvärderas med hjälp av Black & Scholes värderingsmodell, med marknadsdata som input. Valutaterminer värderas med hjälp av noterad köpkurs mot kronor för aktuell valuta vid värderingsdagens slut och yieldkurvor för de två valutorna för aktuell löptid. Transaktionskostnader för derivat kostnadsförs.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Till denna kategori hänförs eventuella lån med säkerhet i fast egendom, övriga lån, övriga finansiella placeringstillgångar förutom de organisatoriska innehav som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, lån lämnade till koncernföretag, övriga fordringar inklusive likvida medel samt upplupna ränteintäkter. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kund- och lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, finansiella skulder som innehåses för handel och finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig till denna kategori. I den förstnämnda delkategorin ingår derivat med negativt verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Upplåning samt övriga finansiella skulder, t.ex. leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde. Det redovisade värdet för leverantörsskulder är en godtagbar approximation av det verkliga värdet.

Till vilken kategori företagets finansiella tillgångar och skulder hänförs framgår av not Kategorier av finansiella tillgångar och skulder.

Nedskrivningsprövning för finansiella tillgångar i kategorin lånefordringar/kundfordringar

Vid varje rapporttillfälle utvärderar bolaget om det finns objektiva belägg som tyder på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning till följd av att en eller flera händelser (förlusthändelser) inträffat efter det att tillgången redovisas för första gången och att dessa förlusthändelser har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena från tillgången eller gruppen med tillgångar. Om det finns objektiva bevis som tyder på att ett nedskrivningsbehov kan finnas så betraktas dessa tillgångar som osäkra. Objektiva bevis utgörs av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet.

Det redovisade värdet efter nedskrivningar på tillgångar tillhörande kategorin lånefordringar och kundfordringar vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som nuvärdet av framtida kassaflödena diskonterade med den effektiva ränta som gällde då tillgången redovisades första gången. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet.

Nedskrivningar av tillgångar inom kategorin lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Leasade tillgångar

Samtliga leasingavtal har klassificerats som operationella och redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i årets resultat linjärt över leasingperioden.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas i det tekniska resultatet.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod vilken uppgår till 5 år för samtliga redovisade maskiner och inventarier.

Nedskrivningsprövning för materiella tillgångar

De redovisade värdena för tillgångarna prövas vid varje balansdag. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflödena med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet.

En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Andra avsättningar

Pensioner och liknande förpliktelser

Pensionsförpliktelserna i Folksam omfattar avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser. De förmånsbestämda pensionsplanerna är tryggade genom avsättningar till Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse eller genom försäkring. Folksam ömsesidig sakförsäkring har betalningsansvaret för pensionsplanen.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där Folksams förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställda som bär den aktuariella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna kommer att vara otillräckliga för att ge de förväntade ersättningarna). Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Förmånsbestämda pensionsplaner

I juridisk person tillämpas andra principer för redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner än de som anges i IAS19. Förenade Liv följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkningen av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

Pensionering i egen regi

Folksam har utöver de kollektivavtalade pensioner som tryggats i Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse utfäst till vissa anställda att ersätta 65 procent av lönen för dem som väljer att gå i pension från 62 års ålder. Förändring i pensionsförpliktelserna redovisas över i resultaträkningen. Se vidare not 26, Pensioner och liknande förpliktelser.

Ansvarsförbindelser (eventualförpliktelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Syftet med reservposter under eget kapital

Konsolideringsfond

Här redovisas det belopp som får användas för förlusttäckning och andra ändamål som följer av bestämmelser i bolagsordningen. Då bolaget är ömsesidigt bedrivit och därmed ej får dela ut vinst till ägarna sätts ansamlade vinster/förluster av till konsolideringsfonden.

Not 2 Upplysningar om risker

Upplysningar om risker

Nedanstående not omfattar en beskrivning av Förenade Liv Grupp försäkring AB:s (nedan Förenade Liv) riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker, finansiella risker och verksamhetsrisker.

Risker och riskhantering

Risk och riskhantering är en central del av verksamheten i försäkringsföretag. Riskerna och de beslut som tas för att hantera dem påverkar bolagets ekonomiska ställning och förmåga att nå företagets mål. Genom aktiva, kontrollerade och affärsmässiga beslut om risker skapas förutsättningar för att erbjuda kunderna försäkringslösningar som ger dem trygghet. Risker som däremot innebär att lagar och förordningar inte kan efterleva ska undvikas. Därför är det viktigt att risker hanteras och kontrolleras på ett strukturerat sätt, både i ett kort och ett långt tidsperspektiv. Som stöd för riskhanteringen finns interna regelverk såsom policyer, riktlinjer och instruktioner för exempelvis att hantera risker vid tecknande av försäkring, beräkna avsättning för åtaganden, placeringar och hantering av verksamhetsrisker.

Inom Solvens 2-programmet har riskfunktionen under 2013 utvecklat arbetssätt och metoder för riskhantering som har börjat implementeras under 2013 och kommer att fortsätta att implementeras under 2014. Arbetet har exempelvis varit att vidareutveckla och dokumentera arbetssätt för riskhantering och uppföljning av finansiella risker och verksamhetsrisker.

Ansvar och roller

För att tydliggöra styrning av verksamheten, ansvar för regelefterlevnad, riskhantering och riskkontroller har en uppdelning i tre ansvarslinjer gjorts.

Ansvarslinjer

Den första ansvarslinjen utgörs av verksamheten i företaget samt utlagd verksamhet. Den första ansvarslinjen:

- ansvarar för att leda verksamheten så att de av styrelsen fastställda målen uppfylls,
- äger och hanterar risker, dvs ansvarar för riskhanteringsaktiviteter, såsom att identifiera, värdera och hantera risker, uppföljningar av riskhanteringsaktiviteterna samt
- ansvarar för regelefterlevnad.

Den andra ansvarslinjen utgörs av styrnings- och kontrollfunktioner. Den andra ansvarslinjen stödjer, rådger och följer upp den första ansvarslinjen utifrån intern styrning och kontroll. Med detta menas att den andra ansvarslinjen bland annat:

- etablerar och upprätthåller regelverk inklusive principer och ramverk för intern styrning och kontroll,
- ansvarar för att ha övergripande och aggregerad bild av risksituationen, inklusive internkontroll avseende styrning, riskhantering och regelefterlevnad,
- stödjer och rådger den första ansvarslinjen i tolkning, implementering och efterlevnad av regelverk, principer och ramverk,
- granskar och följer upp den första ansvarslinjen,
- rapporterar till vd, styrelse och andra intressenter.

Den tredje ansvarslinjen inom företaget utgörs av internrevision. Internrevisionen granskar och utvärderar, på styrelsens uppdrag, den interna styrningen och kontrollen inklusive riskhantering.

Ansvaret för Förenade Livs riskhantering är fördelat och strukturerat på följande sätt:

Styrelsen

Det är styrelsens ansvar att se till att företaget har en god intern kontroll och att företagets risker hanteras och kontrolleras på ett tillfredställande sätt. Styrelsen fastställer de interna regelverk som ska gälla för riskhantering och intern styrning och kontroll.

Vd

Vd ansvarar för att det finns interna regler och ansvariga för riskhantering och riskkontroll. Vd ansvarar också för att se till att hantering och uppföljning görs enligt dessa regler.

Riskkommittén

Riskkommitténs uppgift är att vara rådgivande inom frågor som berör riskhantering, såsom riskkategorisering och riskhanteringsprocess samt tillstyrka den aggregerade riskrapporten för företaget som tas fram av riskfunktionen.

Riskfunktionen

Riskfunktionen är en kontrollfunktion som har till uppgift att stödja vd i den övergripande riskstyrningen och ansvarar för att säkerställa en ändamålsenlig riskhantering, utföra en självständig riskkontroll samt ta fram en aggregerad riskrapport till vd och styrelse två gånger per år. Riskfunktionen ska vara stödjande och rådgivande i frågor avseende en gemensam ändamålsenlig och effektiv riskhantering, i enlighet med en god intern styrning och kontroll.

Compliance officer

Compliance officer ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med interna och externa regelverk samt god sed eller standard. Compliancearbetet ska leda till att minimera risken för att drabbas av sanktioner eller annat som kan skada kundernas förtroende för företaget.

Ansvarig aktuarie

Ansvarig aktuarie ansvarar för värderingen av försäkringsåtagandena och aktuariella metoder och modeller som används för värderingen. Ansvarig aktuarie arbetar fram och föreslår:

- förändringar i försäkringstekniska riktlinjer
- tillsammans med affärsansvariga förändringar i teckningsriktlinjer
- förändringar i reservsättningsinstruktionen.

Riskhanteringsprocessen

Riskhanteringsprocessen är integrerad i verksamhetsprocesserna och utgör en viktig beståndsdel av den övergripande riskhanteringen. Riskhanteringsprocessen utgör ett stöd i avvägningen mellan risktagande och möjlighet att nå uppsatta mål och är därmed en viktig del av den övergripande riskhanteringen. Riskhanteringsprocessen omfattar att identifiera, värdera, hantera, övervaka och rapportera alla väsentliga risker.

Identifiera

Identifieringen av risker syftar till att upptäcka och klargöra alla väsentliga risker en organisation är utsatt för på både kort och lång sikt. Identifierade risker ska beskrivas, registreras och kategoriseras. Till samtliga risker kopplas också uppgifter om vilka verksamheter som berörs. Alla identifierade risker tilldelas en riskägare och åtgärder tas fram för att hantera och förebygga riskerna.

Värdera

Företaget ska alltid sträva efter att värdera identifierade risker. Risker ska värderas på ett enhetligt sätt och, där så är möjligt, kvantifieras med vedertagna mätmetoder. Risker kan värderas mer eller mindre precist och noggrant, och beroende på risktyp är värderingen kvantitativ (mätning) eller kvalitativ (bedömning). Med kvantitativ värdering (mätning) avses en skattning som är en numerisk beräkning eller överslagskalkyl. Trafikluset, som är Finansinspektionens verktyg för mätning av risker, används som en metod för att kvantifiera försäkrings-, finansiella risker och driftkostnadsrisken. Trafikluset mäter hur företagets tillgängliga kapital påverkas i ett antal fördefinierade stressor av finansiella risker och försäkringsrisker. Minskningar av det tillgängliga kapitalet vägs samman till ett kapitalkrav som företaget måste hålla för att täcka dessa risker.

Med kvalitativ värdering avses en bedömning som är en översiktlig skattning av riskens påverkan. Den kvalitativa bedömningen kan exempelvis utgå från en värdering av risken från två perspektiv, dels vilken påverkan händelsen får om den inträffar samt vilken sannolikheten är att händelsen inträffar. Denna mätmetod används främst för att värdera verksamhetsrisker.

Hantera

Vilken typ av hantering av risker är avhängigt riskens natur, men gemensamt är att det ska finnas t ex regelverk, processer och kontrollaktiviteter. Som en del av hantering av risker planeras och genomförs åtgärder för att styra eller begränsa risken. Det är verksamhetens och företagsledningens ansvar att prioritera de åtgärder som planerats utifrån den nytta den kommer att medföra för organisationen. Alternativen vid beslutet om hanteringen av risken är att antingen acceptera risken, bevaka risken eller reducera risken. Vid val av åtgärd för hantering av risk bör uppskattad kostnad för åtgärden vägas mot riskreducerande effekt, på både kort och lång sikt.

Följa upp

Följa upp innefattar den dagliga/löpande uppföljningen av riskerna och deras åtgärder, samt att riskerna till exempel ligger inom fastställda limiter. Det förutsätts att nödvändiga processer och rutiner skapas av verksamheten för att följa upp riskarbetet. Det är den operativa verksamheten som ansvarar för att se till att åtgärder och risker kontinuerligt övervakas.

Rapportera

Samtliga väsentliga risker som är förknippade med organisationen och dess verksamhet ska löpande rapporteras till styrelse och vd för att ge en allsidig och saklig bild över den totala risksituationen. Rapportering av den aggregerade risksituationen samt uppföljning av risker och åtgärder sker genom skriftliga riskrapporter.

Väsentliga risker i Förenade Liv

Den verksamhet som Förenade Liv bedriver innebär risker som kan innebära förluster i en försäkringsprodukt eller genom placeringen av tillgångar, dvs försäkringsrisk eller finansiella risker. Dessutom kan händelser som exempelvis avbrott inom IT utlösa oväntade förluster. Detta arbetar verksamheten löpande med genom att identifiera, värdera, hantera och följa upp risker så att förluster minimeras.

I nedan avsnitt beskrivs hantering av försäkringsrisker, finansiella risker samt verksamhetsrisker.

Försäkringsrisker

Förenade Liv erbjuder grupp försäkringar till anställda och medlemmar genom de arbetsgivare och organisationer som företräder dem. Försäkringarna är ettåriga riskförsäkringar. Företaget utvecklar och erbjuder också skräddarsydda försäkringslösningar. Bland produkterna där Förenade Liv är försäkringsgivare finns försäkringar för graviditet, föräldraskap, sjukdom, olycksfall och dödsfall. Förenade Liv ska vara ett ansvarstagande och pålitligt bolag med god kontroll av försäkringsriskerna.

Det breda produktutbudet exponerar Förenade Liv mot en mängd olika försäkringsrisker. Risker förekommer i samband med tecknande av försäkring, i samband med beräkning av försäkringstekniska avsättningar och i samband med fördelning av överskott. Därutöver finns även koncentrationsrisker och katastrofrisker.

De generella styrningsverktygen för hantering av försäkringsrisker är de försäkringstekniska riktlinjerna och det försäkringstekniska beräkningsunderlaget. De försäkringstekniska riktlinjerna innehåller principer för hur premier bestäms, försäkringstekniska avsättningar beräknas och hur överskott fördelas m.m. Riktlinjerna är också styrande för uppföljningen av gjorda antaganden. Riktlinjer föreslås av ansvarig aktuarie och beslutas av styrelsen. I det försäkringstekniska beräkningsunderlaget, som beslutas av VD, eller av VD utsedd verksamhetsansvarig, efter förslag från ansvarig aktuarie, anges vilka antaganden som ska gälla för att riktlinjerna ska uppfyllas.

Hantering av försäkringsrisker

Hantering och värdering av risker i försäkringsverksamheten är grundläggande för alla försäkringsbolag. Korrekt prissättning av riskerna tryggar Förenade Livs långsiktiga lönsamhet. Reservesättningarna måste vara tillräckliga och fördelningen av överskott skälig. Risker liksom principer och verktyg för riskhantering kan skilja sig åt mellan olika typer av försäkringskontrakt.

Löpande rapportering av bland annat riskkänslighet, solvenskvot och konsolidering till styrelsen utgör en del av bolagets interna uppföljning och riskhantering.

Teckningsrisk och avsättningsrisk för riskförsäkring

Felaktiga antaganden om dödlighet, sjuklighet, olycksfall eller driftskostnader kan medföra förluster om premien inte täcker försäkringens skade- och driftskostnader (teckningsrisk) eller om avsättningarna inte är tillräckliga för skador – rapporterade och inte rapporterade - som inte slutreglerats (avsättningsrisk). Vid tecknande av försäkringar med högre ersättningsnivåer vid dödsfall och sjukfall finns ökade krav på den riskbedömning som ska genomföras, exempelvis hälsodeklaration och läkarutlåtande. I samband med reservsättning kan det också finnas ränterisk om skadorna är fleråriga och reserverna beräknas som nuvärdet av förväntade kassaflöden.

Avsättningsrisk, risken att de försäkringstekniska avsättningarna inte är tillräckliga för att reglera inträffade försäkringsfall, hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador och utbetalningsströmmar. Avsättningarna kontrolleras och utvärderas löpande i det ordinarie boksluts- och prognosarbetet. Eventuellt överskott eller underskott redovisas i sin helhet i resultaträkningen som ett avvecklingsresultat.

Olika typer av skador hanteras på skilda sätt och ändrade lagar, regler, rutiner eller överenskommelser kan innebära att den framtida skadeutvecklingen skiljer sig från den historiska. Invaliditetsskador och sjukfall med lång ersättningstid tar lång tid att reglera vilket gör att de är svåra att uppskatta och bedömningen försvåras av t ex olikheter i sjuklighet och dödlighet över tiden. Dödsfallsskador däremot har betydligt kortare skaderegleringstider, vilket gör uppskattningarna säkrare. Stora skadehändelser kan dock försvåra uppskattningen. Det handlar ofta om unika händelser där den historiska informationen och kunskapen inte alltid är applicerbar.

Risker vid fördelning av överskott

Enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska fördelning av överskott styras av försäkringarnas bidrag till överskottet. Försäkringsrisker vid överskottshantering finns både i samband med hur mycket överskott som fördelas på kundernas försäkringar som återbäring och i samband med hur utbetalning av överskott fördelas över tiden. Konsekvensen av felaktig överskottshantering är en oskäligen fördelning av överskott mellan olika försäkringar.

Koncentrations- och katastrofrisker

Med koncentrationsrisk vid tecknande av försäkring avses risken för otillräcklig riskutjämning på grund av för litet kollektiv eller skevt urval. Förenade Livs försäkringsverksamhet är inriktad på stora kollektiv. Inom ett och samma kollektiv adderas en stor mängd oberoende risker vilket ger en riskutjämning och minskar riskerna vid tecknandet. Katastrofrisk, risk för ett stort antal dödsfall eller sjukfall som följd av en katastrof, förekommer också.

Risker vid tecknandet och katastrofrisker hanteras också via återförsäkring. Under 2013 gjordes en slutavräkning av återförsäkringskontrakt avseende de ingående försäkringstekniska avsättningarna som fanns vid tidpunkten när Folksam Liv förvärvade Förenade Liv.

Återförsäkringsprogrammet för 2013 omfattar katastrofåterförsäkring för olyckshändelser med fler än ett dödsfall samt kvotåterförsäkring avseende sjukvårdsförsäkring och diagnosförsäkring. Kvotåterförsäkring avseende diagnosförsäkring har avslutats per 2013-12-31.

Återförsäkringsprogrammet fastställs av styrelsen och ses över löpande.

Känslighetsanalys av reservsättningsantaganden

I tabellen visas hur de försäkringstekniska avsättningarna skulle förändras om dödligheten, sjukligheten eller driftskostnaderna förändras.

Dödssannolikheten antas minska med 20 %. En minskad dödssannolikhet innebär minskade avsättningar.

Sjukligheten stressas genom att;

- ettårssannolikheten för insjuknande ökas med 50 %,
- sannolikheten att sjukfall upphör minskas med 20 % och
- driftskostnaderna antas öka med 10 %.

Analyserna är gjorda utan hänsyn till eventuella korrelationer mellan antaganden.

Kkr		Förändring i antagande %	Avsättningar brutto	Effekt på resultat före skatt	Effekt på eget kapital
Försäkringstekniska avsättningar	2013-12-31		1 883 876		
Minskad dödlighet		-20%	1 871 473	12 403	9 141
Ökad sjuklighet			1 962 490	-78 614	-57 939
Ökade driftskostnader		10%	1 890 524	-6 649	-4 900

Kkr		Förändring i antagande %	Avsättningar brutto	Effekt på resultat före skatt	Effekt på eget kapital
Försäkringstekniska avsättningar	2012-12-31		1 828 481		
Minskad dödlighet		-20%	1 816 502	11 979	8 829
Ökad sjuklighet			1 905 910	-77 429	-57 065
Ökade driftskostnader		10%	1 834 646	-6 165	-4 544

Mkr	2013		2012	
	Antal försäkringar	Totalt försäkrat belopp	Antal försäkringar	Totalt försäkrat belopp
Försäkrat belopp som betalas ut i händelse av dödsfall				
0-0,636 Mkr per kontrakt	724 069	134 676	683 193	127 073
0,636-1,272 Mkr per kontrakt	320	290	302	274
	724 389	134 966	683 495	127 347

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Nedanstående tabeller visar den uppskattade totala brutto- respektive nettokostnaden för oreglerade skador, både rapporterade och IBNR (inträffade men ej rapporterade skador), vid slutet av varje skadeår. Tabellen visar också utbetalningar hänförliga till dessa skador.

Bruttokostnad, kkr	Alla tidigare år	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Totalt
Före avgiven återförsäkring								
Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet av skadeåret (brutto)	3 009 343	634 254	731 714	782 526	713 420	613 321	675 040	
Ett år senare	2 732 648	555 941	558 816	578 361	514 803	593 387		
TVå år senare	2 543 287	505 633	530 989	490 025	504 616			
Tre år senare	2 490 028	501 567	463 190	496 562				
Fyra år senare	2 467 364	454 209	463 588					
Fem år senare	2 402 063	459 011						
Uppskattad slutlig skadekostnad 2013-12-31	2 352 138	459 011	463 588	496 562	504 616	593 387	675 040	
Akkumulerade utbetalda försäkringsersättningar	2 222 671	421 697	417 407	426 301	408 833	408 964	367 729	
Avsättning för oreglerade skador, Skadebehandlingsreserv 2012-12-31	229 463	37 314	46 180	70 261	95 783	184 423	307 312	970 736
Akkumulerat över/underskott	15 388	2 328	3 505	5 314	7 554	14 894	17 506	66 489
D:o i % av initial skadekostnad	657 205	175 244	268 127	285 964	208 805	19 934		
	22	28	37	37	29	3		

Nettokostnad, kkr	Alla tidigare år	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Totalt
Efter avgiven återförsäkring								
Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet av skadeåret (netto)	2 987 678	628 071	717 024	754 192	674 412	577 151	644 469	
Ett år senare	2 718 836	549 442	543 190	550 640	494 347	558 150		
TVå år senare	2 529 240	499 134	517 307	478 468	484 591			
Tre år senare	2 476 142	496 513	457 392	485 341				
Fyra år senare	2 453 124	448 988	457 879					
Fem år senare	2 388 454	453 667						
Uppskattad slutlig skadekostnad 2013-12-31	2 337 670	453 667	457 879	485 341	484 591	558 150	644 469	
Akkumulerade utbetalda försäkringsersättningar	2 208 207	416 410	411 966	415 823	390 782	380 374	353 909	
Avsättning för oreglerade skador, Skadebehandlingsreserv 2012-12-31	229 458	37 257	45 913	69 518	93 809	177 776	290 560	944 291
Akkumulerat över/underskott	15 388	2 328	3 505	5 314	7 554	14 894	17 506	66 489
D:o i % av initial skadekostnad	650 009	174 404	259 145	268 852	189 821	19 001		
	22	28	36	36	28	3		

Finansiella risker

Målet för förvaltningen av tillgångarna är att under gällande risk- och placeringsrestriktioner på bästa sätt bidra till en stabil och konkurrenskraftig premie. Valet av tillgångsportfölj görs med utgångspunkten att företaget ska tåla att utvecklingen på finansmarknaderna blir mycket svag. Ytterligare begränsningar vid valet av sammansättningen av tillgångsportföljer är att legala restriktioner om skuldtäckning och solvens ska uppfyllas samt att risknivån aldrig får vara högre än att grönt ljus erhålls i Finansinspektionens trafikljusmodell.

Styrelsen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av bolagets tillgångar och anger ramar och limiter för exponeringar samt riktlinjer för verksamheten. Vd ansvarar för att förvaltningen av bolagets tillgångar sker inom de ramar och anvisningar som styrelsen givit samt för översynen av placeringsriktlinjerna.

Vid valet av placeringsinriktning beaktas bland annat tillgångarna, skulderna och deras egenskaper, såsom förväntad avkastning, risk och korrelation, prognoser för försäkringsrörelsens utveckling samt möjlighet att använda tillgångarna för skuldtäckning. Därutöver görs även en miljö- och etikanalys av de företag där placeringar görs. Den placeringsinriktning som fastställs ger ramar för tillgångsförvaltningen. Inom dessa ramar och limiter ansvarar kapitalförvaltningen för den löpande kapitalförvaltningen och för spridningen mellan olika tillgångsslag såsom aktier, obligationer, valutor samt alternativa placeringar (såsom hedgefonder eller placeringar i syfte att uppnå en exponering mot råvaror och infrastruktur).

Placeringar sköts både genom internt och externt utlagda förvaltningsuppdrag. Löpande aktie- och ränteförvaltning samt värdepappersadministration har lagts ut till Swedbank Robur. Placeringar vars huvudsyfte är matcha placeringsrisker i åtagandena eller justera portföljens risknivå hanteras internt inom Kapitalförvaltningen. Även Alternativa placeringar sköts internt.

Uppföljning och riskkontroll avseende finansiella risker är organiserad genom att:

- Kapitalförvaltning ansvarar för att styra, följa upp och utvärdera hur de utlagda förvaltningsuppdragen sköts.
- Swedbank Robur ansvarar för daglig kontroll av gällande placeringsriktlinjer samt att resultatet av utförd kontroll rapporteras till riskfunktionen och kapitalförvaltningen
- Riskfunktionen ansvarar för att en självständig uppföljning av exponeringar sker på daglig basis av de limiter som fastställts av styrelsen i placeringsriktlinjerna och för att rapportering sker av överträdelser till styrelser och Vd samt regelbundet rapporterar till vd och styrelse avseende utvecklingen av de finansiella riskerna.

Hantering av finansiella risker

I placeringsriktlinjerna anges principerna för vilka instrument, emittenter och motparter som är tillåtna att använda i förvaltningen av placeringstillgångarna. Den totala tillgångsportföljen i Förenade Liv är sammansatt av fyra delportföljer: aktier, räntor, alternativa placeringar och säkringsinstrument.

I huvudsak används derivat för att skräddarsy portföljens risknivå. Säkringsinstrument är placeringar vars huvudsyfte är matcha placeringsrisker i åtagandena, t.ex. en ränteswap för att reducera balansräkningens räntekänslighet.

Inom kapitalförvaltningen finns Riskstyrningskommittén som sammanträder veckovis. Vid dessa möten diskuteras riskexponeringen i förvaltningsportföljerna och beslut fattas, och protokollförs, om eventuella åtgärder för att effektivisera förvaltningen eller ändra riskexponeringen, antingen genom förändring av det direkta innehavet eller genom begagnade av derivat såsom terminer eller swappar.

Under året har handel skett i aktier, räntebärande värdepapper, valutaterminer, aktieindexterminer, ränteterminer och swappar.

Marknadsrisker

Till marknadsrisker som kan uppkomma i Förenade Liv räknas aktiekursrisk, ränterisk, valutakursrisk och spreadrisk. Dessa risker svarar mot de förluster som kan uppstå, och osäkerheterna kring dessa, vid förändringar i motsvarande marknadsvärden. Dessa risker värderas och

utvärderas även enligt känslighetsanalysen i Finansinspektionens trafikljusmodell. I känslighetsanalyserna nedan tas även hänsyn till effekten av eventuella derivatpositioner.

Aktiekursrisk (inklusive aktierelaterade derivat)

I tabellen nedan redovisas effekten av en kursnedgång om 40 procent på svenska aktier och andelar samt en kursnedgång om 35 procent på avseende utländska aktier. Effekten av aktieindexterminer och aktieindexoptioner som använts för att effektivisera förvaltningen har medtagits i beräkningen.

		Effekt på resultat före skatt
	2013	2012
Känslighetsanalys - aktiekursrisk, kkr		
Aktier	-376 156	-298 749
Summa	-376 156	-298 749

Ränterisk (inklusive ränterelaterade derivat)

För Förenade Liv är det ofördelaktigt med stigande marknadsräntor eftersom värdet av de räntebärande tillgångarna då minskar mer än vad avsättningsbehovet gör. Denna skillnad i räntekänslighet ger upphov till en ränterisk som till viss del begränsas med handel i räntederivat.

Förändringar av räntestressarna i trafikljusmodellen innebär att marknadsräntorna sedan 2013-12-31 stressas med 1 procentenhet. Tidigare gav höga marknadsräntor stora stressar och låga marknadsräntor små. Vid dagens låga marknadsräntor ger detta, allt annat lika, kraftigare stressar än tidigare regelverk. Jämförelseåret 2012 stressades nominell respektive real ränterisk med en ränteuppgång på 0,46 respektive 0,06 procentenheter.

Känslighetsanalys - ränterisk, kkr

Riskparameter		2013	2012
Ökning av marknadsräntan enligt nedan			
Värdeminskning räntebärande tillgångar		-77 843	-27 866
Minskning av redovisat värde på räntebärande skulder (inklusive försäkringsskulder)		19 758	341
Nettopåverkan årets resultat		-45 306	-20 286
Nettopåverkan eget kapital		-45 306	-20 286

Följande tabell illustrerar hur företaget är exponerad för ränterisk utifrån räntebärande tillgångar och skulders räntebindningstid:

Räntebindningstider för tillgångar och skulder Räntexponering, kkr	Längre än					Längre än 10 år	Totalt
	Högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år men högst 10 år	Längre än 10 år		
Tillgångar							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inkl uppl ränteintäkt)	92 471	1 112 815	750 944	366 471	142 208	2 464 909	
Andra räntebärande finansiella instrument, netto	2 404	-	-	-	-	2 404	
Summa	94 875	1 112 815	750 944	366 471	142 208	2 467 313	
Skulder och avsättningar							
Avsättning för oreglerade skador som diskonteras	71 072	106 393	46 108	35 840	21 466	280 879	
Livförsäkringsavsättningar som diskonteras	11 018	13 001	9 403	19 713	4 957	58 092	
Summa	82 090	119 394	55 511	55 553	26 423	338 971	
Netto, tillgångar och skulder	12 785	993 421	695 433	310 918	115 785	2 128 342	

Valutakursrisk

Företagets valutaexponering före och efter säkring med derivat redovisas i nedanstående tabell.

2013-12-31

Valutakurs exponering	USD	GBP	EUR	CAD	AUD	JYP	Övrigt
Placeringsstillgångar							
Aktier och andelar	293 565	47 395	68 896	22 182	16 775	48 611	36 756
Övriga tillgångar	4676	265	4 946	82	71	95	261
Summa tillgångar	298 241	47 660	73 842	22 264	16 846	48 706	37 017
Övriga skulder och avsättningar	-20	-	-	-	-	-	-
Nettoexponering före ekonomisk säkring med derivat	298 221	47 660	73 842	22 264	16 846	48 706	37 017
Nominellt värde valutaterminer	13 140	-1 064	-31 063	-1 813	-1 345	-38 519	-17 538
Nettoexponering efter ekonomisk säkring med derivat	311 361	46 596	42 779	20 451	15 501	10 187	19 479

2012-12-31

Valutakurs exponering	USD	GBP	AUD	CAD	EUR	Övrigt
Placeringsstillgångar						
Aktier och andelar	213 060	37 001	16 898	18 285	49 655	63 081
Övriga tillgångar	6 233	89	82	68	4 673	323
Summa tillgångar	219 293	37 090	16 980	18 353	54 328	63 404
Övriga skulder och avsättningar	-2	-	-	-	-1	-1
Nettoexponering före ekonomisk säkring med derivat	219 291	37 090	16 980	18 353	54 327	63 403
Nominellt värde valutaterminer	13 616	-9 517	9 225	-	-62 559	-47 445
Nettoexponering efter ekonomisk säkring med derivat	232 907	27 573	26 205	18 353	-8 232	15 958

Känslighetsanalys - valutakursrisk

En ogynnsam förändring med 10 procent av bolagets nettoexponering mot utländska valutor (efter ekonomisk säkring med derivat) påverkar resultat före skatt enligt nedanstående tabell.

Kkr	2013	2012
USD	-31 136	-23 291
GPB	-4 660	-2 757
EUR	-4 278	823
CAD	-2 045	-1 835
AUD	-1 550	-2 621
JPY	-1 019	-
Övrigt	-1 948	-1 596
Summa	-46 636	-31 277

Kredit- och motpartsrisiker

Bolaget har som policy att endast tillåta placeringar i värdepapper med hög kreditvärdighet och för förteckningar över godkända emittenter och motparter. Kredit- och motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara små. Kredit- och motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara små. Den maximala kreditrisik exponeringen företaget är exponerat för i olika klasser av finansiella tillgångar framgår av nedanstående tabell.

Kkr Maximal kreditriskexponering	2013			2012		
	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto
Tillgängsklass						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 428 507	-	2 428 507	2 274 282	-	2 274 282
Derivat	4 191	-	4 191	7 279	-	7 279
Fordringar	10 305	-	10 305	26 335	-	26 335
Upplupna ränteintäkter	36 402	-	36 402	39 882	-	39 882

Kkr
Kreditkvalitet på klasser av finansiella tillgångar

	AAA	AA	A	BBB	BB	Ingen rating	Totalt
2013-12-31							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	1 732 243	401 137	310 709	-	-	20 820	2 464 909
2012-12-31							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	1 185 489	388 639	718 848	-	-	21 188	2 314 164

Övriga finansiella tillgångar har ingen rating.

Det redovisade värdet för finansiella tillgångar som annars skulle redovisas som förfallna till betalning eller nedskrivna och vars villkor har omförhandlats, eller som är antingen förfallna till betalning eller nedskrivna uppgår per balansdagen till ett ringa belopp.

Kreditrisk i fordringar på återförsäkrare

Försäkringsföretagets återförsäkringspolicy innebär att avtal endast ingås med återförsäkrare med kreditbetyg A eller högre. Återförsäkraras kreditvärdighet ses över regelbundet för att säkerställa att det beslutade återförsäkringsskyddet upprätthålls. Den maximala kreditriskexponeringen som återförsäkringstillgångarna ger upphov till för företaget per balansdagen uppgår till 26 445 (21 399) kkr i återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar.

Kkr

Exponering	AA	A	Ingen rating	Totalt
2013-12-31				
Fordringar avseende återförsäkrare	-	-	-	-
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	3 769	1 073	21 603	26 445
2012-12-31				
Fordringar avseende återförsäkrare	-	-	-	-
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	2 942	1 133	17 324	21 399

Koncentrationsrisk

Företagets största koncentrationsrisk är exponeringen mot Swedbank, bland annat ett större strategiskt aktieinnehav. Denna koncentrationsrisk beaktas vid valet av placeringsinriktning och särskilt vid sammansättningen av företagets aktieportfölj. I relation till marknadsriskerna bedöms övriga koncentrationsriskerna vara låga genom den diversifiering som ges av företagets placeringsinriktning.

Väsentliga koncentrationer av kreditrisk

Per 2013-12-31 hade bolaget följande väsentliga koncentrationer av kreditrisk.

Vad avser försäkringsskulder (avsättningar) framgår den beräknade tiden för kassautflödet för skulderna av nedanstående tabell.

Väsentliga koncentrationer av kreditrisk

<u>2013</u>	<u>Totalt</u>	<u>2012</u>	<u>Totalt</u>
Swedbank	473 533	Swedbank	539 068
SHB	360 241	SHB	331 206
Nordea	347 499	Nordea	313 064
SEB	310 211	SEB	311 090
SBAB	50 521	SBAB	68 844
Volvo	20 820	General Electric	32 529
Goldman Sachs	11 564	Volvo	21 188

Likviditetsrisker

Företagets likviditetsrisk anses vara av ringa betydelse i den totala riskbilden. Genom att tillgångarna i huvudsak placeras i marknadsnoterade värdepapper med hög likviditet säkerställer placeringsstrategin att mängden likvida tillgångar med betryggande marginal överstiger företagets förväntade betalningsförpliktelser. På balansdagen utgjorde likvida tillgångar 86 (92) procent av placeringsstillgångarna, varav innehav i räntebärande placeringar utgivna av svenska staten svarade för 22 (22) procent, motsvarande 789 (697) miljoner kronor.

Verksamhetsrisker

Verksamhetsrisker är händelser, som om de inträffar, kan ha negativ påverkan på företagets förmåga att nå sina mål både i närtid och strategiskt. Verksamhetsrisker som innebär att företaget inte kan infria sina åtaganden till försäkringstagarna eller brister i efterlevnaden av lagar och förordningar ska undvikas. För att nå målen är det viktigt att risker hanteras och kontrolleras på ett strukturerat sätt, både i ett kort och ett långt tidsperspektiv. Verksamhetsrisker ska hanteras så att företaget håller sig inom ramen för företagets risktolerans, vilket anges i interna regelverk. Genom att hantera väsentliga risker ger riskhanteringsprocessen en rimlig försäkran om att organisationens mål kan uppnås.

Verksamhetsriskerna delas in i riskkategorierna operativ risk, affärsrisk, strategisk risk, ryktesrisk och compliancerisk.

Hantering av verksamhetsrisker

Hantering av verksamhetsrisk påverkar övriga riskkategorier inom företaget (finansiell risk och försäkringsrisk), dvs. en välfungerande hantering av verksamhetsrisker påverkar riskexponering för övriga riskkategorier positivt. Förklaringen till att hantering av verksamhetsrisk tydligt påverkar andra riskkategorier är att den praktiska hanteringen av övriga riskkategorier utförs genom operativa aktiviteter.

Hantering av verksamhetsrisker är utformad för att identifiera potentiella händelser som kan påverka verksamhetens möjligheter att uppnå definierade mål. I företaget genomförs årligen en verksamhetsplaneringsprocess som utgår från strategiska mål och där verksamhetsmål definieras. Verksamhetsmålen bryts sedan ned till mål för verksamheten inom företaget. Inför verksamhetsplaneringen gör verksamheten en självutvärdering av risker. Självutvärderingen innebär att identifierade risker värderas, dokumenteras och åtgärder för att hantera risk beslutas.

Verksamhetsrisker identifieras av representanter för verksamheten, som också gör en kvalitativ bedömning av riskens påverkan och sannolikheten för att den inträffar. Verksamhetsansvarig för den verksamhet som påverkas är den som i normalfallet beslutar om att acceptera en risk eller föreslå åtgärder för att reducera den.

De identifierade verksamhetsriskerna, deras grundorsaker och påverkan analyseras av riskfunktionen, som också gör en sammanställning, värdering och uppföljning på övergripande nivå. Minst två gånger per år rapporteras en sammanställning av verksamhetsrisker till styrelsen.

Om händelser inträffar trots riskreducerande åtgärder kan konsekvensen av dessa händelser begränsas med hjälp av kontinuitetsplaner och krisberedskap. Kontinuitetsplaner är upprättade och övas i syfte att kunna hantera en framtida eventuell krissituation och begränsa effekterna av negativa händelser.

Information om realiserade risker samlas systematiskt i incidentrapporteringsystemet. De incidenter som rapporteras kategoriseras och värderas, och informationen om dessa incidenter utgör en viktig del vid den ovan nämnda självvärderingen. Genom att hantera dessa risker på ett samordnat och strukturerat vis ökar organisationens möjligheter att nå de uppsatta målen.

Not 3. Premieinkomst, kkr	2013	2012
Skadeförsäkringsrörelse		
Inbetalda och tillgodoförda premier	398 571	365 828
Premier för avgiven återförsäkring	-37 616	-31 999
Summa	360 955	333 829
Livförsäkringsrörelse		
Inbetalda och tillgodoförda premier	505 966	479 945
Premier för avgiven återförsäkring	-756	-153 272
Summa	505 210	326 673
Gruppförsäkringspremier	469 726	326 673
Premieinkomst för direkt livförsäkring		
Periodiska premier	469 726	326 673
Premieinkomst för direkt livförsäkring		
Premier för återbäringsberättigade avtal	463 726	320 673
Premier för ej återbäringsberättigade avtal	6 000	6 000
Not 4. Kapitalavkastning, intäkter, kkr	2013	2012
Erhållna utdelningar	24 337	22 174
Ränteintäkter med mera		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	51 689	56 127
Övriga ränteintäkter	1 384	4 038
varav från finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade via resultaträkningen		
Valutakursvinst netto	-	-
Realisationsvinst netto		
Aktier och andelar	84 230	15 715
Räntebärande värdepapper	22 704	82 861
Summa	184 344	180 915
Kapitalavkastning intäkter redovisade i		
Livförsäkringsrörelsen	84 340	84 511
Icke-teknisk redovisning avseende skadeförsäkringsrörelsen	100 005	96 404
Summa kapitalavkastning, intäkter	184 345	180 915

Not 5. Värdeökning på övriga placeringstillgångar, kkr	2013	2012
Aktier och andelar	107 143	54 679
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	37 498	21 842
Summa	144 641	76 521
Värdeökning på övriga placeringstillgångar redovisade i		
Icke-teknisk redovisning avseende skadeförsäkringsrörelsen	78 461	40 707
Livförsäkringsrörelsen	66 180	35 813
Summa realiserade vinster på placeringstillgångar	144 641	76 520
Not 6. Utbetalda försäkringsersättningar, kkr	2013	2012
Skadeförsäkringsrörelse		
Utbetalda försäkringsersättningar	-253 400	-204 816
Skadebehandlingskostnader	-33 572	-28 454
Återförsäkrares andel	6 117	134 119
	-280 855	-99 151
Livförsäkringsrörelse		
Utbetalda försäkringsersättningar	-376 511	-343 518
Skadebehandlingskostnader	-14 523	-13 232
Återförsäkrares andel	15	111 964
	-391 019	-244 786
Not 7. Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar f e r, kkr	2013	2012
Livförsäkringsavsättning		
Före avgiven återförsäkring	11 018	-48 970
Återförsäkrares andel	-	-75 040
	11 018	-124 010
Not 8. Driftskostnader, kkr	2013	2012
Skadeförsäkringsrörelsen		
Anskaffningskostnader	-18 790	-19 110
Administrationskostnader inkl. mottagen driftskostnadsersättning	-44 931	-39 178
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	12 307	14 916
	-51 414	-43 372
Övriga driftskostnader		
Skaderegleringskostnader ingående i Utbetalda försäkringsersättningar	-33 571	-28 455
Kostnader för finansförvaltning ingående i Kapitalavkastning, kostnader	-3 127	-4 558
Övrigt	-51 414	-43 372
Summa driftskostnader	-88 112	-76 385
Livförsäkringsrörelsen		
Anskaffningskostnader	-19 482	-19 666
Administrationskostnader inkl. mottagen driftskostnadsersättning	-40 159	-42 179
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	-	67 590
	-59 641	5 745

Övriga driftskostnader

Skaderegleringskostnader ingående i Utbetalda försäkringsersättningar	-14 523	-13 222
Kostnader för finansförvaltning ingående i Kapitalavkastning, kostnader	-2 637	-4 010
Övrigt	-59 641	5 745
Summa driftskostnader	-76 801	-11 487
Totala driftskostnader uppdelade på kostnadsslag		
Personalkostnader med mera	-71 516	-61 702
Lokalkostnader med mera	-7 196	-8 015
Avskrivningar med mera	-161	-185
Övrigt	-32 183	32 275
	-111 056	-37 627

Arvode och kostnadsersättning till revisorer**KPMG**

Revisionsuppdrag	-281	-1059
Andra uppdrag	-275	-
Summa	-556	-1059

Operationella leasingavtal (leasetagare)

Operationell leasing där företaget är leasetagare avser i huvudsak kostnader för lokaler.

Förfallotidpunkt, totala framtida minimileaseavgifter		
<1 år	-2 035	-6 259
1-5 år	-	-8 346
>5 år	-	-
Summa	-2 035	-14 605
Totala leasingavgifter under perioden	-6 651	-6 712
varav minimileaseavgifter	-6 640	-6 550
varav variabla avgifter	-11	-162

Not 9. Kapitalavkastning, kostnader, kkr

	2013	2012
Kapitalförvaltningskostnader	-5 764	-8 568
Räntekostnader med mera		
Övriga räntekostnader	-1 147	-7 640
varav från finansiella skulder som inte värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade via resultaträkningen	-1 147	-7 640
Valutakursförluster, netto	-12 196	-13 838
Realisationsförlust netto		
Aktier och andelar	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-
Övriga finansiella kostnader	-852	-
Summa	-19 959	-30 046
Kapitalavkastning kostnader redovisade i		
Icke-teknisk redovisning avseende skadeförsäkringsrörelse	-10 918	-18 554
Livförsäkringsrörelsen	-9 041	-11 492
Summa kapitalavkastning, kostnader	-19 959	-30 046

Not 10. Värdeminskning på övriga placeringstillgångar, kkr	2013	2012
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-66 555	-39 424
Summa	-66 555	-39 424

Värdeminskning på övriga placeringstillgångar redovisade i

Icke-teknisk redovisning	-36 103	-20 973
Livförsäkringsrörelsen	-30 452	-18 451
Summa	-66 555	-39 424

Not 11. Nettoresultat per kategori av finansiella instrument, kkr

2013

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Summa
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	
Aktier och andelar	234 022	-	-	234 022
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-139 900	-	-	-139 900
Övriga fordringar	-	-	935	935
Summa	94 122	-	935	95 057

Finansiella skulder	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin			Summa
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	
Derivat, netto	-	84 395	-	84 395
Övriga skulder	-	-	-1 215	-1 215
Summa	-	84 395	-1 215	83 180

Not 12. Bokslutsdispositioner, kkr	2013	2012
Förändring av periodiseringsfond	-17 224	-48 716

Not 13. Skatter, kkr	2013	2012
Skatt på årets resultat		
Aktuell skattekostnad	-41 176	-55 779
Uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt	-13 395	596
	-54 571	-55 183

Specifikation av aktuell skattekostnad

Avkastningsskatt	-85	-93
Aktuell skattekostnad avseende inkomstbeskattad verksamhet		
Periodens skattekostnad	-40 432	-55 791
Justering av skattekostnad hänförlig till tidigare år	-659	105
Summa aktuell skattekostnad avseende inkomstskatt	-41 091	-55 686
Summa aktuell skattekostnad/skatteintäkt	-41 176	-55 779

Specifikation av uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt

Uppskjuten skatt avseende omräkning IB	-	-
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-13 395	596
Summa uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt	-13 395	596

Skatt avseende inkomstskatt

Aktuell skatt avseende inkomstskatt	-41 091	-55 686
Uppskjuten skatt	-13 395	596
Summa skatt inkomstbeskattad verksamhet	-54 486	-55 090

Avstämning av effektiv skattesats avseende inkomstskatt

Resultat före skatt	250 272	248 424
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-9 944	-18 345
Summa resultat i inkomstbeskattad verksamhet	240 328	230 079

Skatt enligt gällande skattesats, 22,0 % (26,3%)	-52 872	-60 511
Andra icke avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	-955	5 316
Skatteeffekt hänförlig till tidigare år samt ändrade skattesatser	-659	105
Summa	-54 486	-55 090

Not 14. Aktier och andelar, kkr

	2013	2012
Bokfört värde	978 604	727 143
Anskaffningsvärde	799 498	673 190
Verkligt värde	978 604	727 143
varav:		
Noterade aktier	978 404	726 488
Onoterade aktier	200	655

Not 15. Obligationer och andra räntebärande värdepapper, kkr

	2013	2012
Upplupet anskaffningsvärde		
Statsskuldsväxlar	14 983	30 988
Svenska staten	791 603	638 557
Svenska kommuner	108 224	109 354
Svenska bostadsinstitut	1 169 499	1 058 936
Svenska emittenter	321 935	320 218
Utländska stater	15 466	-
Övriga utländska	-	45 672
	2 421 710	2 203 725
varav:		
Noterade	2 421 710	2 203 725
Bokfört värde/Verkligt värde		
Statsskuldsväxlar	14 985	30 989
Svenska staten	774 207	660 771
Svenska kommuner	108 537	112 735
Svenska bostadsinstitut	1 189 391	1 096 977
Svenska emittenter	325 061	324 885
Utländska stater	16 326	-
Övriga utländska emittenter	-	47 925
	2 428 507	2 274 282
varav:		
Noterade	2 428 507	2 274 282
Positiv skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden	202 133	248 270

Negativ skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden

10 067 967

Vid värdering av räntebärande värdepapper enligt upplupet anskaffningsvärde skulle balansposten redovisas till ett belopp på 2 421 710 (2 274 282) kkr.

Not 16. Fordringar avseende direkt försäkring, kkr	2013	2012
Försäkringstagare		
Försäkringsföretag	885	400
	885	400

Not 17. Övriga fordringar, kkr	2013	2012
Fordringar på koncernföretag	5 457	6
Övrigt	2 752	24 373
Aktuell skattefordran	1 211	1 557
	9 420	25 936

Not 18. Kategorier av finansiella tillgångar och skulder, kkr

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa redovisat/verkligt värde	Anskaffningsvärde
2013					
Finansiella tillgångar					
Aktier och andelar	978 604	-	-	978 604	799 498
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 428 507	-	-	2 428 507	2 421 710
Derivat	-	4 191	-	4 191	-
Övriga fordringar	-	-	10 305	10 305	10 305
andra tillgångar	-	-	190 727	190 727	190 727
Upplupna intäkter	-	-	36 402	36 402	36 402
Summa	3 407 111	4 191	237 434	3 648 736	3 458 642

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
	Finansiella skulder som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Övriga finansiella skulder	Summa redovisat/verkligt värde
2013				
Finansiella skulder				
Derivat	-	1 786	-	1 786
Övriga skulder	-	-	49 194	49 194
Summa	-	1 786	49 194	50 980

Information om finansiella instruments verkliga värden

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. I not 1 Redovisningsprinciper återfinns beskrivningar om hur verkligt värde bestäms avseende tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Inga betydande överföringar mellan nivå 1 och 2 har skett under året.

2013	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Aktier och andelar	978 404	200	-	978 604
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 395 476	33 031	-	2 428 507
Derivat		4191	-	4 191
Summa	3 373 880	37 422	-	3 411 302
Skulder				
Derivat	-338	-1 449	-	-1 787
Summa	-338	-1 449	-	-1 787

2013	Aktier och andelar	Totalt
Totalt redovisade vinster och förluster		
Vinster och förluster redovisade i årets resultat		

Värderingstekniker och väsentliga indata för innehav tillhörande nivå 2

Bolaget har innehav i obligationer, valutaterminer, swappar, samt aktiefonder vilka hänförs till värderingskategori 2.

Obligationer utan officiell handel värderas med hjälp av yieldkurva baserad på Stibor respektive swapräntor samt en för respektive underliggande värdepapper bedömd rimlig kreditspread.

Valutaterminer värderas med hjälp av noterad köpkurs mot svenska kronor för aktuell valuta och yieldkurvor för de två valutorna för aktuell löptid.

Swappar värderas med hjälp av yieldkurvor .

Aktiefonder avser främst innehav i riskkapitalbolag där värderingen av de underliggande innehaven till väsentlig del sker med hjälp av observerbar indata.

Not 19. Materiella anläggningstillgångar, kkr	2013	2012
Inventarier		
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	3 767	4 153
Förvärv	419	25
Avyttring	-2 616	-411
Utgående balans 31 december	1 570	3 767

Akkumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-3 430	-3 525
Årets avskrivningar	-161	-185
Avyttringar och utrangeringar	2 615	280
Utgående balans 31 december	-976	-3 430
Redovisat värde 1 januari	337	628
Redovisat värde 31 december	595	337

Not 20. Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, kkr	2013	2012
Förutbetalda kostnader	1 574	1 575
Not 21. Obeskattade reserver, kkr	2013	2012
Periodiseringsfond tax 2008	-	46 158
Periodiseringsfond tax 2009	24 405	24 405
Periodiseringsfond tax 2010	52 312	52 312
Periodiseringsfond tax 2011	42 561	42 561
Periodiseringsfond tax 2012	45 661	45 661
Periodiseringsfond tax 2013	72 358	72 357
Periodiseringsfond tax 2014	63382	
	300 679	283 454

Not 22. Livförsäkringsavsättning, kkr	2013	2012
Ingående balans	177 110	128 140
Inbetalda premier	6 000	6 000
Premier som förbrukats under året	-3 287	-4 160
Övrigt	-13 731	47 130
Utgående balans brutto	166 092	177 110
Återförsäkrares andel	-	-
Utgående balans netto	166 092	177 110

Not 23. Avsättning för oreglerade skador, kkr	2013	2012
Ingående balans brutto	986 950	1 450 257
Kostnad för skador som inträffat innevarande år	718 300	642 009
Utbetalda försäkringsersättningar	-678 011	-590 021
Avvecklingsresultat	-307	-447 295
Effekt av ändrade antaganden	10 293	-68 000
Utgående balans avsättning för oreglerade skador	1 037 225	986 950
Utgående balans återförsäkrares andel	-26 445	-21 400
Utgående balans netto	1 010 780	968 550

Not 24. Avsättning för återbäring och rabatter, kkr	2013	2012
Ingående balans	664 421	278 700
Årets avsättningar för återbäring och rabatter	16 138	385 721
Utgående balans	680 559	664 421

Not 25. Avsättning för skatter, kkr	2013	2012
Uppskjutna skattefordringar och skulder		
Aktier och andelar	38 824	11 731
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 473	15 341
Derivat	521	548
Pensionsförpliktelser	-1 490	-1 688
Summa övriga uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder, netto	39 328	25 932

Samtliga förändringar mellan åren i posten uppskjuten skatt har redovisats som uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt i resultaträkningen.

Not 26 . Pensioner och liknande förpliktelser, kkr	2013	2012
Ingående balans	6 190	6 232
Kostnader för tjänstgöring innevarande period	190	210
Räntekostnad	202	230
Aktuariella vinster och förluster	-1 113	-881
Övriga förändringar		399
Utgående balans	5 469	6 190

Antaganden

Diskonteringsränta	3,56%	2,86%
Framtida löneökning	3,25%	3,14%
Framtida ökning av inkomstbasbelopp	3,25%	3,14%
Framtida ökning av pensioner (Inflation)	1,75%	1,81%
Avgångsintensitet	5,00%	5,00%

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser i moderföretaget avser ej tryggade förpliktelser enligt kollektivavtal. Anställda födda 1955 eller tidigare och som var anställda den 1 juni 2006 har rätt att gå i pension vid 62 års ålder, för övriga anställda gäller 65 år. Den som har möjlighet att gå vid 62 års ålder kan maximalt få en ersättningsnivå motsvarande cirka 65 procent av pensionsmedförande lön fram till 65 års ålder.

När den anställde väljer att gå i pension vid 62 års ålder gör Folksam en kompletterande premieinbetalning för att täcka pensionsförmånen fram till 65 års ålder. Beräkning av avsättning för pensioner och liknande förpliktelser har gjorts med antagande om att cirka 50 procent utnyttjar möjligheten till förtida pensionsavgång.

Not 27. Skulder avseende direkt försäkring, kkr	2013	2012
Försäkringsföretag	3 684	14 274

Not 28. Derivat, kkr	2013	2012
Derivatinstrument med positiva värden eller värden noll		
Anskaffningsvärde		
Aktieteminer	-	-
Ränteteminer	-	-
Valutateminer	-	-
Ränteswappar	-	-
Summa anskaffningsvärde	-	-

Verkligt värde		
Aktieteminer	-	111
Ränteteminer	-	154
Valutateminer	4 190	4 638
Ränteswappar	-	2 394
Summa verkligt värde	4 190	7 297

Derivatinstrument med negativa värden**Anskaffningsvärde**

Aktieteminer	-	-
Ränteteminer	-	-
Valutateminer	-	-
Summa anskaffningsvärde	-	-

Verkligt värde

Aktieteminer	338	44
Ränteteminer	-	92
Valutateminer	1448	2 258
Summa verkligt värde	1 786	2 394

Not 29 Upplysningar om kvittning

Finansiella tillgångar som är föremål för kvittning, som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning eller ett liknande avtal

Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen

		Brutto- belopp redovisade finansiella tillgångar	Brutto- belopp av finansiella skulder som kvittats i balans- räkningen	Nettobelopp av finansiella tillgångar i balans- räkningen	Finansiella instrument	Erhållen kontant säkerhet	Netto belopp
2013							
Balanspost	Tillgångar						
Derivat	Derivat (OTC)	4	-	4	-1	-	3
Omvända repor, inlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-
	Skulder						
Derivat	Derivat (OTC)	1	-	1	-1	-	-
Repor, utlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-

Finansiella tillgångar som är föremål för kvittning, som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning eller ett liknande avtal

		Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen					
2012		Brutto- belopp redovisade finansiella tillgångar	Brutto- belopp av finansiella skulder som kvittats i balans- räkningen	Nettobelopp av finansiella tillgångar i balans- räkningen	Finansiella instrument	Erhållen kontant säkerhet	Netto belopp
Balanspost	Tillgångar						
Derivat	Derivat (OTC)	8	-	8	-2	-	6
Omvända repor, inlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-
	Skulder						
Derivat	Derivat (OTC)	2	-	2	-2	-	-
Repor, utlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-
Not 30. Övriga skulder, kkr					2013		2012
Skulder till koncernföretag					8 303		7 047
Skulder till närstående företag					1 531		1 944
Övrigt					9 675		26 977
					19 509		35 968
Not 31. Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter, kkr					2013		2012
Semesterskuld samt skuld till Skatteverket					5 018		3 538
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter					6 175		7 225
					11 193		10 763
Not 32. Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder					Högst	Längre	Totalt
Mkr					1 år	än 1 år	
Tillgångar							
Aktier och andelar					-	978 604	978 604
Obligationer och räntebärande värdepapper					-	2 428 506	2 428 506
Derivat					4 191	-	4 191
Fordringar avseende direkt försäkring					885	-	885
Övriga fordringar					9 420	-	9 420
Materiella tillgångar						595	595
Kassa och bank					190 131	-	190 131
Upplupna ränte- och hyresintäkter					36 402	-	36 402
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					1 574	-	1 574
Summa tillgångar					242 603	3 407 705	3 650 308

Skulder och avsättningar

Livförsäkringsavsättning	11 018	155 074	166 092
Avsättningar för oreglerade skador	282 856	754 369	1 037 225
Avsättningar för återbäring och rabatter	92 745	587 814	680 559
Skulder avseende direkt försäkring	3 684	-	3 684
Skulder avseende återförsäkring	10 375	-	10 375
Derivat	1 786	-	1 786
Övriga skulder	35 134	-	35 134
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11 193	-	11 193
Summa skulder och avsättningar	448 791	1 497 257	1 946 048

Not 33. Ställda panter, kkr**2013****2012****Övriga ställda panter (bokfört värde)**

För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar:

Aktier och andelar	946 756	712 798
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 425 606	2 225 803
Övriga finansiella placeringstillgångar	13 459	-
Upplupna räntor och hyresintäkter	36 394	39 448
Summa	3 422 215	2 978 049

För andras räkning pantsatta tillgångar

Likvida medel	11 564	11 525
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 909	48 913
	14 473	60 438

Totalt ställda panter

3 436 688

3 038 487

Säkerheter har ställts i enlighet med clearinginstitutens angivna marginalsäkerhetskrav.

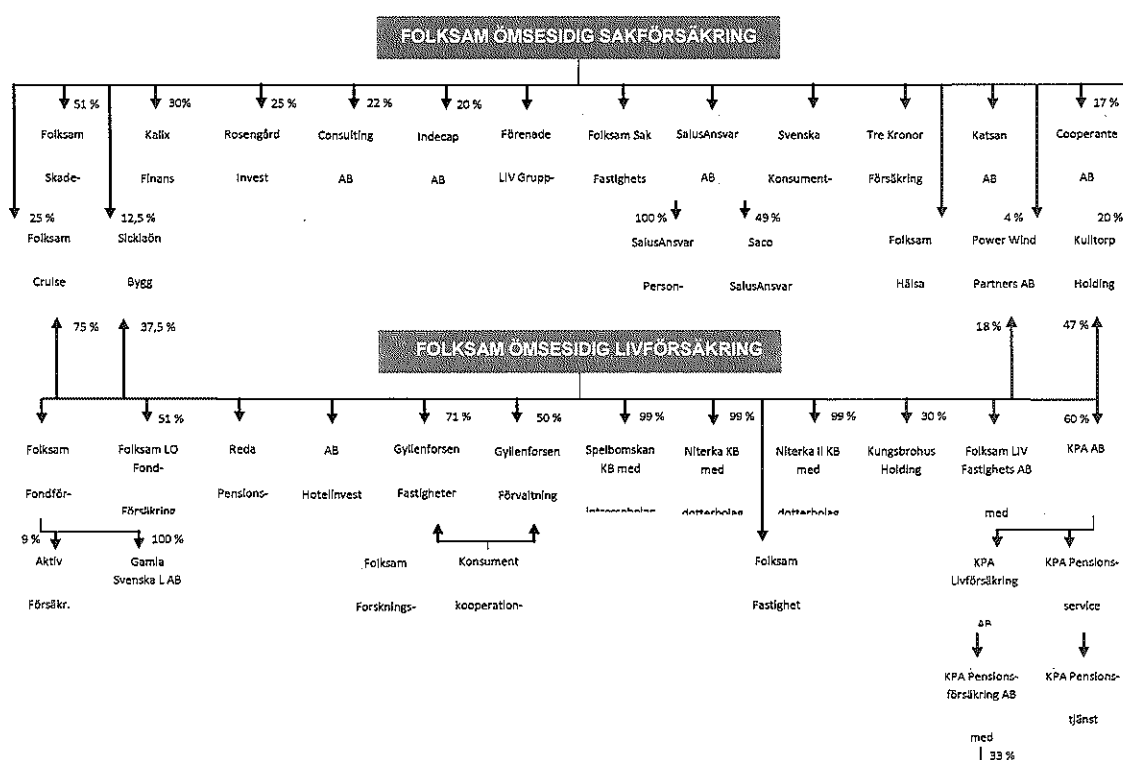
Not 34. Upplysningar om närstående

Närstående parter

Denna not innehåller en beskrivning av väsentliga relationer mellan Förenade Liv Grupp försäkring AB (publ) och närstående bolag i Folksam (Folksam Sak-koncernen respektive Folksam Liv-koncernen, inklusive KPA Pension) samt övriga närstående parter. Samtliga bolag i Folksam definieras som närstående på grund av gemensam ledning och gemensamma centrala enheter som stödjer gruppen.

Övriga närstående parter utgörs av nyckelpersoner, nyckelpersoners nära familjemedlemmar (enligt definitionen i IAS 24) samt bolag som står under bestämmande eller betydande inflytande av nyckelpersoner eller deras nära familjemedlemmar. Med bolag avses alla typer av företag och organisationer förutom företag i Folksam och företag/organisationer med inflytande i Folksam genom styrelserepresentation. Nyckelpersoner överensstämmer med de ledande befattningshavare för vilka upplysning lämnas avseende "Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare" i not 35.

Som närstående parter räknas inte de organisationer som har styrelserepresentation i bolag i Folksam. Dessa agerar inte i direkt eget intresse utan representerar försäkringstagarna.

Bolagen i Folksam

Folksam består av två koncerner, Folksam Sak-koncernen och Folksam Liv-koncernen. Genom att bedriva både skade- och livförsäkringsverksamhet i Folksam uppnås betydande synergier.

Folksam Sak är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar de helägda dotterföretagen, Folksam Sak Fastighets AB, Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ), Tre Kronor Försäkring AB, Förenade Liv Grupp försäkring AB (publ), Katsan AB, SalusAnsvar AB och Folksam Hälsa (i likvidation). Vidare innehar Folksam Sak 51 procent i Folksam Skadeförsäkring AB, 22 procent i det delägda Consulting AB Lennermark & Andersson, 25 procent i Folksam Cruise Holding AB, 20 procent i Kulltorp Holding AB, 25 procent i Rosengård Invest AB, 30,02 procent i Kalix Finans AB, 20 procent i Indecap AB, 17 procent i Cooperante AB och 12,5 procent i Sicklaön Bygg Invest AB.

Upplysningar om hur närståendetransaktioner ingås och följs upp

Inför varje år görs en verksamhetsplan som bland annat beskriver ekonomiska mål och nyttjandet av gemensamma resurser. Vid ska regelbundet under året informera styrelsen om prognos och utfall av verksamhetsplan. Principiella avvikelser från beslutad

verksamhetsplan ska godkännas av styrelsen. I samband med årsbokslutet ska den slutliga fördelningen av kostnader mellan bolagen beslutas av styrelsen.

Självkostnadsprincipen

Den övergripande utgångspunkten är att åstadkomma en korrekt kostnadsfördelning per bolag och produkt med tillämpning av självkostnadsprincipen. Varje bolag och produkt ska bära de kostnader som är hänförliga till bolaget och produkten. Inga internvinster eller korssubventioner ska uppstå.

Driftskostnader fördelas så långt möjligt efter faktiskt nyttjande på bolag och produkt. Exempel på sådana kostnader är datorutrustning, lokaler och telefoni. För övriga kostnader görs en bedömning av faktiskt nyttjande, utifrån bland annat tidsredovisning, antal transaktioner eller antal försäkringar kopplade till kostnaden. Exempel på sådana kostnader är utnyttjande av vissa stödenheter och marknadsföring.

Tillikaanställning

Den största delen av driftskostnaderna utgörs av personalrelaterade kostnader. I Folksam tillämpas tillikaanställning vilket innebär att all personal är anställda i alla bolag. Följaktligen tillhör kostnaderna det bolag som arbetet utförs åt.

Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett bolag. De anställdas kostnader belastar initialt det kostnadsställe och bolag de tillhör. Dessa kostnader fördelas sedan på de bolag för vilka de arbetat. Det är dock inte frågan om köp och försäljning av tjänster utan fördelning av kostnader.

Överenskommelser

Den kostnadsfördelning som beslutats av styrelsen operationaliseras genom att interna överenskommelser upprättas mellan enheter/bolag där interndebitering förekommer. Överenskommelserna, dokumenteras, och innehåller uppgifter om hur uppföljning och kontroll ska utföras.

Inventering av avseende ledande befattningshavares närståendetransaktioner

En inventering har gjorts avseende ledande befattningshavares eventuella närstående transaktioner på belopp över 10 000 kronor. Denna inventering avser inte ersättningar som ledande befattningshavare/nyckelpersoner har erhållit i sin egenskap av ledande befattningshavare det vill säga löner, pensioner, styrelsearvode mm, vilka specificeras i årsredovisningens personalnot under ersättning till ledande befattningshavare. Den genomförda inventeringen av närstående transaktioner på belopp över 10 000 kr har inte givit några transaktioner att redovisa

Närståendetransaktioner

Följande transaktioner har skett med närstående, kkr

Närstående transaktioner, kkr	Erlagd ersättning		Erhållen ersättning	
	2013	2012	2013	2012
Folksam ömsesidig sakförsäkring				
Försäkringsrörelsen	8 560	7 068	8 178	5224
IT	12 124	7 382	332	-
Administrativt stöd	20 057	27 927	1 916	3032
Pensionsavsättningar	12 019	12 230	2 222	
Försäkring mot inkomstbortfall	-	-		
Folksam ömsesidig livförsäkring				
Försäkringsrörelsen	3 547	5 205	-	-
Kapitalförvaltning	5 764	8 567	-	-
IT	-	-	-	-
Administrativt stöd	5	-	-	68
Tre Kronor Försäkring AB				
Försäkringsrörelsen	180	-	-	-
Totalt	62 256	68 379	12 648	8 324

Försäkringsrörelsen

Försäkringsrörelsen består framför allt av kostnader för skaderegleringstjänster för barnförsäkringar, som Folksam ömsesidig sakförsäkring tillhandahåller för Förenade Liv Grupp försäkring. Ett avtal har upprättats för att förtydliga villkoren. Avtalet tillämpar självkostnadsprissättning samt löper årsvis och kan sägas upp senast nio månader före avtalstidens utgång. I posten försäkringsrörelsen ingår även en viss försäkringsadministration, t ex juridiska och aktuariella tjänster.

Kapitalförvaltning och Administrativt stöd

Med kapitalförvaltning avses kapitalförvaltningskostnaderna. Folksams kapitalförvaltning hanteras från och med maj 2008 av Swedbank Robur. Efter övertagandet fakturerar Swedbank Robur moderbolagen Folksam ömsesidig livförsäkring och Folksam ömsesidig sakförsäkring. Dotterbolagen erlagger ersättning till sitt moderbolag för kapitalförvaltningen. Administrativt stöd avser kostnader inom övriga centrala enheter, exempelvis kostnader för redovisning, revision och marknadsföring.

IT

Bland IT-transaktionerna ingår bland annat datautrustning, drift och utveckling av system, trycksaker samt telefoni. Avtal har upprättats för att förtydliga villkoren avseende köp av telefoni- och telefonkundtjänster från Folksam ömsesidig sakförsäkring. Avtalen tillämpar självkostnadsprissättning och reglerar tjänstens omfattning. Avtalet för köp av telefonitjänster gäller från 1 maj 2006 och till vidare..

Pensionskostnader

Folksam, exklusive KPA-bolagen, har sina pensioner tryggade i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Pensionsupplysningar lämnas i separat not nedan. Anställda i alla Folksambolag (exklusive KPA) är sedan 2006 överförda till Folksam ömsesidig sakförsäkrings pensionsfond hos Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Pensionskostnaderna fördelas efter lönesummorna i respektive bolag.

Försäkring mot inkomstbortfall

Förenade Liv Grupp försäkring AB ska såsom ombud för Folksam ömsesidig sakförsäkring självständigt marknadsföra, sälja och administrera försäkring mot inkomstbortfall, under eget varumärke samt administrera försäkring mot inkomstbortfall under Folksams varumärke. Ersättningen till Förenade Liv Grupp försäkring AB för uppdraget utges i form av en andel av erlagd månadspremie.

Internränta

Internränta betalas för fordringar och skulder mellan bolag inom Folksam. Räntan är STIBOR 1 vecka. I Förenade Liv Grupp försäkring uppgår inte internräntan till ett väsentligt belopp.

Garantier

Inga garantier har ställts ut av Förenade Liv Grupp försäkring till förmån för annat bolag i Folksam.

Närstående transaktioner, kkr

	Fordringar		Skulder	
	2013	2012	2013	2012
<u>Folksam ömsesidig sakförsäkring</u>				
Försäkringsrörelsen	1 150	-	-	7 047
<u>Folksam ömsesidig livförsäkring</u>				
Försäkringsrörelsen	-	-	1 354	1 944
<u>Tre Kronor Försäkring AB</u>				
Försäkringsrörelsen	-	-	180	-
Totalt	-	-	1 534	8 991

Not 35. Medeltal anställda samt löner och ersättningar

Medeltal anställda i Sverige	2013	2012
Tjänstemän	126	76
varav män	29%	30%

Alla anställda är tillikaanställda i samtliga bolag i Folksam. I uppgifterna för 2013 och 2012 redovisas enbart direkt anställda i företaget.

För personal som arbetar för fler bolag i Folksam redovisas själva personalkostnaden i moderföretaget Folksam Sak och respektive bolags andel som driftskostnad. Andra ledande befattningshavare utgörs av företagets ledningsgrupp.

Medelantalet anställda har beräknats med utgångspunkt från antalet arbetstimmar, betald tid relaterade till årsarbetstid på 1 930 (1 922) timmar.

Löner, ersättningar och övriga förmåner, kkr	2013	2012
Styrelse	423	414
Verkställande direktör	2 062	1 506
Vice verkställande direktör	1 433	957
Andra ledande befattningshavare	5 776	3 457
Kontorstjänstemän	37 910	28 951
Fälttjänstemän		
Specialombud	849	492
Sociala kostnader	24 966	23 390
Summa löner och ersättningar	73 419	59 167
varav pensionskostnader	11 497	12 187
varav pensionskostnader verkställande direktören	654	555

Fördelning kvinnor och män i företagsledningen, Antal	2013		2012	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
	Antal (%)	Antal (%)	Antal (%)	Antal (%)
Vd, vice vd och andra ledande befattningshavare	5 (71%)	2 (29%)	5 (71%)	2 (29%)
Styrelse (exklusive personalrepresentanter)	5 (50%)	5 (50%)	4 (40%)	6 (60%)

Ersättningar och övriga förmåner under året, kkr	Grundlön/Styrelsearvode	Övriga förmåner	Pensionskostnader	Summa
Styrelsens ordförande				
Sture Nordh	16	-	-	16
Övriga Styrelseledamoter				
Pia Carlsson-Törnqvist	-	-	-	-
Git Claesson Pipping	71	-	-	71
Eva-Lotta Nilson	71	-	-	71
Lars-Erik Klason	71	-	-	71
Kristian Sihlén	21	-	-	21
Linda Jonsson	18	-	-	18
Nicklas Hjert	74	-	-	74
Peter Lennartsson	14	-	-	14
Annette Carnhede (avgick under 2013)	58	-	-	58
Lars Bonny Ramstedt (avgick under 2013)	9	-	-	9
Summa styrelsearvode	423	-	-	423

Verkställande direktör

Sari Zander from 2013-04-22	897	28	429	1 354
Marie Louise Zetterström tom 2013-03-08	463	19	225	707

Ledande befattningshavare

Vice verkställande direktör, Lena Kelbel	1 023	3	407	1 433
Andra ledande befattningshavare (5 stycken)	3 185	30	2 560	5 775
Summa	4 208	33	2 967	7 208

Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare**Principer**

Styrelseordförande i av Folksam ägda dotter- och dotterdotterbolag har att informera Folksams vd och tillika koncernchef om vd: s lön och allmänna villkor i dotterföretaget innan beslut fattas. Till styrelsens ordförande och ledamöter inklusive personalrepresentanter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Inget styrelsearvode betalas ut till anställda i Folksam. Styrelsens externa ledamöter har ett fast årsarvode på 49 500 kr (49 500 kr) samt ett sammanträdesarvode på 4 400 kr (4 400 kr). Fackliga representanter och suppleanter har ett arvode om 3 000 kr per sammanträde.

Ersättningen till verkställande direktör, vice verkställande direktör och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlönen, övriga förmåner och pension. Det finns inga rörliga ersättningar eller övriga ersättningar till ledande befattningshavare. Med andra ledande befattningshavare avses de personer (5 stycken) som tillsammans med vd och vice vd utgör företagets ledningsgrupp.

Pensioner

Företaget har en förmånsbestämd pensionsplan som är generell för alla anställda inklusive vd. Pensionsförpliktelserna är tryggade i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Pensionsålder för vd och övriga anställda är 65 år. Möjlighet finns för alla anställda att gå i pension mellan 62 år och 67 år. Några utestående pensionsförpliktelser för styrelse och vd finns inte.

Avgångsvederlag och liknande förmåner

Inga avtal om avgångsvederlag eller liknande förmåner för vd, vice vd eller andra ledande befattningshavare finns. Vd, vice vd och andra ledande befattningshavare har i likhet med alla anställda fast lön och 12 månaders uppsägningstid.

Ersättningspolicy

En redogörelse för företagets ersättningar enligt Finansinspektionens allmänna råd om ersättningspolicy i Försäkringsföretag (FFFS 2011:2) kommer att finnas tillgänglig på Förenade Livs webbplats www.foreneliv.se.

Not 36. Pensionsupplysningar**Pensionsåtaganden**

Folksam tillämpar lagbegränsad IFRS i juridisk person och tillämpar reglerna i Tryggandelagen och Finansinspektionens föreskrifter. Tillämpning av Tryggandelagen är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. Reglerna i IAS 19 avseende förmånsbestämda pensionsplaner tillämpas därför inte utan upplysningar lämnas enligt relevanta delar av vad som anges i IAS 19. Pensionsberäkningarna bygger på löne- och pensionsnivåer på balansdagen. Folksams pensionsplaner utgörs främst av pensionsförmåner som framgår i kollektivavtal gällande planen för Kooperationens tilläggspension, KTP, för tjänstemän samt till viss del av tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension. Pensionsplanerna är främst tryggade genom avsättningar till Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse (KP).

Folksam Sak har betalningsansvaret för pensionen men har givit Pensionsstiftelsen i uppdrag att ombesörja utbetalningen av pension å Folksams vägnar. Förenade Liv Gruppförsäkring redovisar löpande sin del av pensionskostnaden i resultaträkningen, i takt med att den uppstår i Folksam. Nedanstående uppgifter avser hela Folksam exklusive KPA bolagen.

Mkr

Pensionsåtagande tryggade i Konsumentkooperationens

pensionsstiftelse	2013	2012
Verkligt värde på särskilt avskiljbara tillgångar	3 682	3 511
Pensionsåtagande tryggade i Pensionsstiftelsen	-3 242	-3 094
Övervärde (inkl buffertkapital)	440	478

Specifikation av verkligt värde på särskilt avskilda tillgångar

i Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse	2013	2012
Räntebärande värdepapper	2 209	2 071
Aktier	1 142	1 124
Alternativa placeringar	-	-
Fastigheter	331	316
Totalt värde på särskilt avskilda tillgångar	3 682	3 511

Kostnader för pensioner pensionering i egen regi

	2013	2012
Avsättning till Pensionsstiftelsen	166	206
Utbetalade pensioner	170	167
Gottgörelse för pensionsutbetalningar och administration	-170	-167
Särskild löneskatt på pensionskostnader, 24,26%	40	50
Avgår avkastning på särskilt avskilda tillgångar	-236	-198
Nettokostnad för pensioner i egen regi	-30	58

Not 37. Avstämning av totalavkastningstabell

	Not	Ingående marknads- värde 2013-01-01	Utgående marknads- värde 2013-12-31	Total- avkastning 2013
Räntebärande				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15	2 274	2 429	
Upplupen ränta		40	36	
Räntederivat, netto	28, 28	-	-	
Swappar, netto		3	-	
Likvida medel		159	28	
Räntebärande innan värderingsskillnader		2 476	2 493	-2
Prisskillnader olika antal likviddagar vid värdering		3	3	1
Värderingsprinciper terminer		-	-	
Räntebärande enligt TAT		2 479	2 496	-1
Aktier				
Aktier och andelar	14	727	979	
Omklassificering till alternativa placeringar		-1	-	
Aktiederivat, netto	28	-	-	
Likvida medel		2	2	
Aktier innan värderingsskillnader		728	981	230
Skillnad värderingskurs bid/traded		1	-	-
Värderingsprinciper terminer		-	-	-
Aktier enligt TAT		729	981	230

Alternativa placeringar

Onoterade aktier		1	-	
Likvida medel		1	2	
Alternativa placeringar innan värderingsskillnader		2	2	-
Värderingsskillnader		-	-	
Alternativa placeringar enligt TAT		2	2	-
Säkringsinstrument				
Valutaderivat, netto	28	2	3	
Säkringsinstrument innan värderingsskillnader		2	3	20
Värderingsskillnader		-	-	1
Säkringsinstrument enligt TAT		2	3	21
Summa placeringar		3 212	3 482	250

Not 38. Viktiga uppskattningar och bedömningar**Viktiga bedömningar vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper****Försäkringsavtal**

Enligt IFRS 4 ska avtal som överför betydande försäkringsrisk klassificeras som försäkring. Försäkringsföretaget har gjort bedömningen att försäkringsrisk överstigande fem procent ska anses vara betydande och avtalet därmed klassas som försäkring. En generell beskrivning av Folksam Livs redovisningsprinciper för klassificering av avtal finns i not 1.

I Förenade Liv Grupp försäkring redovisas samtliga avtal som försäkringsavtal.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Försäkringsföretaget redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier:

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel förutsätter att dessa motsvarar beskrivningen av finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel under redovisningsprinciper.

Finansiella tillgångar och skulder som försäkringsföretaget initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.

Viktiga källor till osäkerheter i uppskattningar**Försäkringstekniska avsättningar**

Försäkringsföretagets redovisningsprinciper för försäkringskontrakt beskrivs i not 1.

Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument

För värderingen av finansiella tillgångar och skulder för vilka det inte finns något direkt observerbart marknadspris används värderingstekniker som beskrivs under redovisningsprinciper i not 1. För finansiella instrument med begränsad likviditet avspeglar inte alltid det observerade marknadspriset faktiskt genomförda transaktioner. För sådana instrument kan därför vissa ytterligare bedömningar krävas beroende på osäkerheten i marknadssituationen.

Styrelsens och verkställande direktörens underskrift

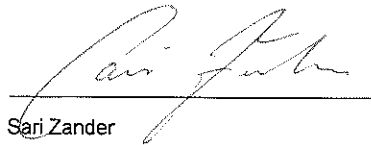
Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för försäkringsföretag, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

Stockholm den 6 mars 2014

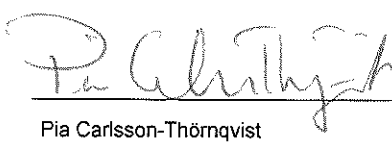
Sture Nordh

Styrelsens ordförande

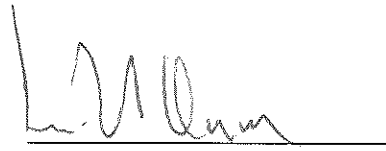

Sari Zander

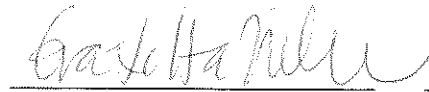
Verkställande direktör

Pia Carlsson-Thörnqvist

Lars-Erik Klason

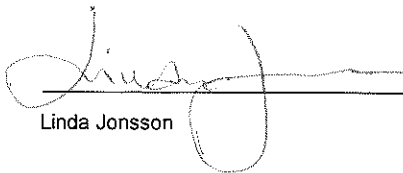
Eva-Lotta Nilsson

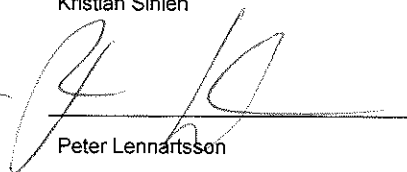
Kristian Sihlén

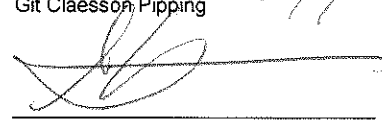
Git Claesson Pipping

Linda Jonsson

Peter Lennartsson

Nicklas Hjert

Vår revisionsberättelse har lämnats den ²⁶ mars 2014

KPMG AB

Anders Bäckström

Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Förenade Liv Grupp försäkring AB (publ), org. nr 516401-6569

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Förenade Liv Grupp försäkring AB (publ) för år 2013.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Förenade Liv Grupp försäkring ABs (publ) finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Förenade Liv Grupp försäkring AB (publ) för år 2013.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 26/3 - 2014

KPMG AB

Anders Bäckström
Auktoriserad revisor